

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту і маркетингу

Кваліфікаційна робота бакалавра з менеджменту

**на тему: «УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
ОСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ» (на прикладі ЗВО КНЛУ)**

Допущено до захисту

«___» _____ року

Студента групи М 04-17

факультету економіки і права

освітньо-професійної програми

Менеджмент комерційної діяльності

за спеціальністю 073 Менеджмент

Петя Михайла Вікторовича

Завідувач кафедри

менеджменту і маркетингу

_____ *Тарасюк М. В.*

Науковий керівник:

Науковий керівник: доктор

економічних наук, професор.

Тарасюк Михайло Вікторович

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 2021

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ СТАВНОВЛЕННЯ, РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ.....	5
1.1. Історія розвитку дистанційної освіти та її визначення	5
1.2. Аналіз системи дистанційного навчання	11
1.3. Дистанційна освіта в Україні, проблеми та перспективи розвитку	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	21
2.1. Історія, організаційна структура, економічні показники КНЛУ	21
2.2. Організаційна та управлінська структура КНЛУ	39
2.3. Система дистанційного навчання КНЛУ	42
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В КНЛУ	55
ВИСНОВКИ	62
РЕЗЮМЕ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	69

ВСТУП

Актуальність теми. За останні роки розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Суть такої модернізації найбільше відбилася в концепції дистанційної освіти, яка, завдяки такому глобальному явищу як Інтернет, охоплює широкі шари суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку. Особливого значення така модернізація системи освіти набуває в Україні.

Спалах гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, змусив всі учбові заклади негайно організовувати та модернізувати систему дистанційного навчання, для проведення повноцінного процесу навчання онлайн, що стало поштовхом до більш детальнішого аналізу систем управління дистанційним навчанням та ринку програмного забезпечення для відеоконференцій і організації навчального процесу.

Саме через виникнення необхідності організації повноцінного дистанційного процесу навчання дана проблема наразі є актуальною. Необхідне вивчення та аналіз наявних проблем з якими зіштовхується система освіти. Данна проблема вимагає системного погляду.

Завданням роботи є дослідження основних теоретичних матеріалів на тему дистанційної освіти, проведення власного аналізу на базі закладу вищої освіти та створення рекомендацій щодо покращення системи дистанційної освіти.

У дипломній роботі методологічною базою дослідження стали теоретичні розробки провідних вітчизняних і закордонних фахівців стосовно процесу управління системою дистанційного навчання.

Особливості та аспекти даної теми та його роль у забезпеченні успіху організації досліджували такі науковці: Рудольф Манфред Деллінг, Бернхард Холмберг, Хіларі Перратон, Отто Петерс, Гренвіль Рамбл, Майкл Мур та ін.

Однак, не зважаючи на велику кількість наукових праць дане питання потребує подальшої розробки та поглибленого дослідження.

Метою дипломної роботи є проведення повноцінного аналізу системи дистанційного навчання закладу вищої освіти та надання рекомендацій для її покращення

Об'єктом дослідження є дистанційне навчання.

Предметом дослідження є система управління дистанційного навчання в університеті

База дослідження є Київський національний лінгвістичний університет.

При написанні роботи, було використано такі методи дослідження:

монографічне вивчення літературних джерел

аналітичний метод

методи статистичної обробки даних

метод аналізу і синтезу.

Інформаційну базу дослідження складають документи, відповідні офіційні статистичні матеріали, нормативно-правові документи, наукові роботи, статті наукових журналів, книги.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ СТАВНОВЛЕННЯ, РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ.

1.1. Історія розвитку дистанційної освіти та її визначення

Наприкінці 1800-х років в Чиказькому університеті була створена перша велика заочна програма в США, в якій викладач та учні були в різних місцях під час навчального процесу. До цього часу, особливо в доіндустріальній Європі, освіта була доступна переважно чоловікам на вищих рівнях суспільства. Найефективнішою формою навчання в ті часи було об'єднання студентів в одному місці і один раз для навчання у одного з майстрів. Ця форма традиційного навчання залишається домінуючою моделлю навчання сьогодні. У 1840 році в Англії, Ісаак Пітман пропонує навчання своїм студентам через поштовий зв'язок. У 1856 році Чарльз Тюссе та Густав Лангеншейдт розпочали викладання мови заочною формою у Німеччині.[15]

Перші зусилля освітян, таких як Вільям Рейні Харпер у 1890 р., створити альтернативи, були засміяні. Заочне навчання, яке було покликане забезпечити освітні можливості для тих, хто не був серед еліти і хто не міг дозволити собі постійне проживання в навчальному закладі, сприймалося як погіршення освіти. Багато викладачів розглядали заочні курси просто як ділові операції. Заочна освіта образила елітарну та вкрай недемократичну освітню систему, яка характеризувала перші роки існування в цій країні (Pittman, 1991). Дійсно, багато заочних курсів розглядалися як просто погані виправдання для справжнього. Однак необхідність забезпечення рівного доступу до освітніх можливостей завжди була частиною наших демократичних ідеалів, тому заочне вивчення набуло нового повороту. У 1892 р. Термін "дистанційна освіта" вперше використовується в брошурі Університету штату Вісконсін-Медісон у США.[1]

У міру розвитку радіо під час Першої світової війни та телебачення в 1950-х роках, навчання поза межами традиційної класної кімнати раптом знайшло нові системи доставки. Є багато прикладів того, як ранні радіо та телебачення використовувались у школах для навчання на відстані. Повітряна школа Вісконсіна була ранньою спробою, у 1920-х роках, підтвердити, що межі школи були межами держави.

Зовсім недавно аудіо- та комп'ютерні телеконференції вплинули на навчання в державних школах, вищій освіті, військовій справі, бізнесі та промисловості. Після створення Відкритого університету у Великобританії в 1970 р. Та інноваційного використання ЗМІ засобів масової інформації у 1986 р. В Університеті Вісконсіна, заочна освіта почала використовувати розвинуті технології для забезпечення більш ефективної дистанційної освіти. Школи та організації почали використовувати компакт-диски для надання більш інтерактивного досвіду навчання, такого як ті, що містять відео та звук. Цей формат доставки може містити більшу кількість інформації, що робить їх ідеально придатними для дистанційного навчання. Вперше в історії електронного навчання комп'ютерні курси тепер могли запропонувати багатий і всебічний досвід навчання. У деяких випадках це навіть замінювало очні вказівки. Це також було тоді, коли були введені перші «Системи управління навчанням», хоча вони не пропонували тієї ж функціональності, що й сьогоднішні рішення. Організації хотіли мати можливість відстежувати успіхи учнів та вдосконалювати онлайн-курси навчання, і ці системи допомагали контролювати завершення курсу eLearning, дані про реєстрацію та ефективність роботи користувачів у мережі CD-ROM.

Сьогодні десятки державних та приватних організацій та установ пропонують курси дистанційної освіти для шкільних округів, університетів, військових та великих корпорацій.

В даний час ми опинились у захоплюючому часі для змішаного навчання. Технології швидко змінюються, і все більше організацій та приватних

навчальних закладів починають бачити переваги змішаного навчального підходу. Від інтерактивних сценаріїв у класі до веб-семінарів та онлайн-підручників, тепер учні мають у своєму розпорядженні широкий спектр технічних інструментів та програм. Компанії мають можливість навчати своїх співробітників в будь-який час і в будь-який час, тоді як онлайн-студенти можуть брати участь в онлайн-спільнотах та інтерактивних курсах електронного навчання з будь-якої точки світу. Поступово союз між особистим навчанням та навчанням, заснованим на технологіях, створює нові творчі способи збагатити освітній досвід та зробити навчання веселим, захоплюючим та ще більш корисним.

Дистанційна освіта визначається як формальна освіта, де навчальна група відокремлена і де інтерактивні телекомунікаційні системи використовуються для зв'язку учнів, ресурсів та викладачів. Це визначення набуло широкого розмаху прийняття. «Асоціація освітніх комунікацій та технологій» в 2009 році опублікувала монографію (див. рис.1), яка пояснює це визначення та у книзі «Encyclopaedia Britannica Book of the year» пояснюється та визначає чотири характеристики відрізняючі дистанційну освіту.[3, с.231 «Encyclopaedia Britannica Book of the year»]

Рис.1.1.1. «Структура дистанційного навчання за думкою «Асоціації освітніх комунікацій та технологій»

Така класифікація даже можливість дивитись на дистанційну освіту з різних ракурсів, але як на мене не розкриває системності даної категорії.

По-перше, дистанційна освіта за визначенням здійснюється через установи. Це не було самонавчанням чи неакадемічним навчальним середовищем. Заклади можуть пропонувати або не пропонувати традиційні навчальні заняття в класі, але вони мають право на акредитацію тими самими агенціями, що й ті, котрі застосовують традиційні методи.[7]

По-друге, географічне відокремлення є притаманним дистанційному навчанню, і час також може розділяти студентів та вчителів. Доступність та зручність є важливими перевагами цього способу навчання. Добре розроблені програми можуть також поєднати інтелектуальні, культурні та соціальні відмінності між студентами.

По-третє, інтерактивні телекомунікації пов'язують навчальну групу між особою та учителем. Найчастіше використовуються електронні зв'язки, такі як електронна пошта, але традиційні форми зв'язку, такі як поштова система, також могли б зіграти свою роль. Незалежно від середовища, взаємодія була важливою для дистанційної освіти, як і для будь-якої освіти. Зв'язки учнів, викладачів та навчальних ресурсів стали менш залежати від фізичної близькості, оскільки комунікаційні системи стали більш досконалыми та широкодоступними; отже, Інтернет, стільникові телефони та електронна пошта сприяли швидкому зростанню дистанційної освіти.

Нарешті, дистанційна освіта, як і будь-яка освіта, створює навчальну групу, яку іноді називають навчальною спільнотою, яка складається зі студентів, викладачів та навчальних ресурсів - тобто книг, звуко-, відео- та графічних матеріалів.

Дистанційна освіта традиційно визначається як інструктаж за допомогою друкованих або електронних засобів комунікації для осіб, які займаються

плановим навчанням у місці чи за часом, відмінному від часу інструктора чи інструкторів.[2]

Це визначення не єдине і, безумовно, не перше, що пропонується для дистанційної освіти. Власне кажучи, дистанційна освіта визначалася з різних точок зору протягом багатьох років.

Доцільно буде проаналізувати ряд тверджень науковців з усього світу, і зробити висновок.

Табл. 1.1.1

Розуміння категорії «дистанційна освіта» різними науковцями

Рік	Науковець	Твердження
1985	Рудольф Манфред Деллінг	Дистанційна освіта, як правило, є планомірною та систематизованою діяльністю, яка включає вибір, дидактичну підготовку та презентацію навчальних матеріалів, а також нагляд та підтримку навчання студентів, що досягається шляхом подолання фізичної відстані між студентом та викладачем за допомогою принаймні одного відповідного технічного середовища.
1985	Бере Холмберг	Дистанційна освіта охоплює різні форми навчання на всіх рівнях, які не перебувають під постійним безпосереднім наглядом викладачів, які присутні зі своїми студентами в аудиторіях або в одних приміщеннях, але які, тим не менше, отримують вигоду від планування, керівництво та навчання допоміжної організації.
1988	Хіларі Перратон	дистанційна освіта - це навчальний процес, в якому значну частину викладання проводить хтось, хто віддалений від простору та / або часу від учня.
1988	Отто Петерс	дистанційне навчання / освіта (Fernunterricht) - це метод передачі знань, умінь та поглядів. Це раціоналізовано застосуванням розподілу праці та організаційних принципів, а також широким використанням технічних засобів, особливо з метою відтворення якісного

		навчального матеріалу, що дає можливість одночасно навчати великій кількості студентів де б вони не жили. Це індустріальна форма викладання та навчання.
1989	Гренвіль Рамбл	В будь-якому дистанційному навчальному процесі повинні бути: вчитель; один або кілька учнів; курс або навчальний план, який викладач здатний викладати, а студент намагається вчитися; і контракт, неявний або явний, між студентом та викладачем або закладом, де наймається вчитель, який визнає їх відповідні ролі викладання / навчання.
2013	Майкл Мур	«дистанційне навчання» було визначено як сімейство навчальних методів, в яких поведінка викладання виконується крім навчальної поведінки, включаючи ті, які у суміжній ситуації могли б виконуватися в присутності, так що спілкування між викладачем та учнем повинно сприяти друкованим, електронним, механічним або іншим пристроям.

Твердження кожного з науковців залежить від певного чиннику, зі сторони якого аналізує останній. Наприклад Рудольф Манфред Деллінг більше звертає увагу на географічну віддаленність, в той час як Отто Петерс наголосив на ролі технології, а Майкл Мур дивиться на проблему з методологічної точки зору.

З плином часу, розвитку технологій та юрисдикції, кожна країна прописує в своєму законі розуміння категорії дистанційної освіти. Управління з питань освітніх досліджень та вдосконалення Міністерства освіти США визначає дистанційну освіту як "застосування телекомунікаційних та електронних пристроїв, які дозволяють студентам та учням отримувати інструкції, що походять з якогось далекого місця". Як правило, учень може взаємодіяти з викладачем або програмою безпосередньо, а також може періодично зустрічатися з викладачем.

Французький уряд, як частина закону, прийнятого в 1971 році, визначив дистанційну освіту як освіту, яка або не передбачає фізичної присутності вчителя, призначеного видавати його в місці, де його отримують, або в якому вчитель присутній лише нагоди або для вибраних завдань.

В Україні виходячи з наказу Про затвердження Положення про дистанційне навчання від 30 квітня 2013 р, дистанційна освіта розуміється як індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.[17]

Проаналізувавши думки різних науковців можна сказати, що визначення дистанційної освіти багатогранне і визначити його можна будь-як, в залежності від предмета дослідження і спектру точки зору науковця. Спираючись на досвід науковців і законів країн, я роблю висновок, що дистанційна освіта – це процес надання освітніх послуг між двома географічно віддаленими сторонами, тим хто надає освітню послугу і тим хто отримує, який відбувається завдяки спеціальним технологіями, дозволяючим вести відео або аудіо комунікацію між сторонами.

1.2. Аналіз системи дистанційного навчання

Слід розуміти, що процес дистанційного навчання складається з ряду системних рівнів, робота яких взаємопов'язана. На думку Майкла Мура кожен вкладений системний рівень також впливає на інші рівні. Наприклад, зміна рівня програмних систем може вплинути на те, як учні можуть спілкуватися зі своїм викладачем. Розглянемо кожен з цих підсистем за системою Майкла Мура.

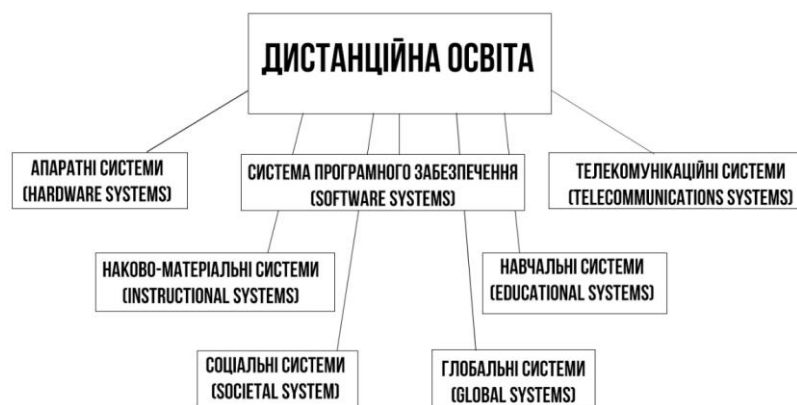

Рис.1.2.1. «Системність дистанційної освіти»

На рисунку 1.2.1 ми бачимо, що Майкл Мур розподіляє дистанційну систему освіти на 7 підсистем. Системне бачення даної категорії дає можливість аналізувати різні її елементи, а тому бачити проблему більш детільніше. Розглянемо кожен з підсистем.

Апаратні системи - це необхідне обладнання, необхідне для виготовлення навчальних матеріалів, налагодження та підтримання зв'язку між викладачем та учнями та налагодження комунікації між учнями. Оскільки індустрія зв'язку стала цифровою, комп'ютер або інше обладнання, що працює з мікропроцесором, широко використовується для виробництва навчальних матеріалів і суттєво впливає на зв'язок між викладачем та учнем. В даний час нове покоління мобільних пристроїв кардинально змінює ціни на галузі.[6, с.61]

Програмне забезпечення складається з масиву власних комп'ютерів або комп'ютерів з відкритим кодом програми, необхідні для передачі навчальних повідомлень студентам або для підтримки синхронного спілкування між викладачем та учнем та між студентами. Вони варіюються від електронної пошти до більш складних програм, таких як системи відеоконференцій на базі Інтернету (наприклад, Zoom, Skype, Microsoft Teams) та системи управління навчанням (наприклад, Blackboard, Moodle, Google Classrooms, Microsoft

Teams). Зараз з'являється нове покоління адаптивного програмного забезпечення для навчання, яке здатне диференційовано реагувати на тих, хто навчається, роблячи навчання більш динамічним, персоналізованим та індивідуалізованим та дозволяючи поведінці учня проявлятися в менш структурованих (низьких транзакційних витратах) середовищах.

Телекомунікаційні системи необхідні для зв'язку викладача з учнями та забезпечення зв'язку між учнями. Швидко розширюється бездротовий зв'язок, і в деяких випадках витіснення дротового зв'язку, оскільки такі мережі стають повсюдними в містах і навіть деяких менш населених районах.

Науково-матеріальні системи - це курси, модулі, навчальні об'єкти та допоміжні елементи, такі як бази даних, які включають дизайн та зміст навчальних дисциплін для кожного предмета, область знань, набір навичок та компетентність, що викладаються та вивчаються. Професіонали, які працюють на цьому системному рівні, є інструкторами, дизайнерами навчальних дисциплін експертами та оцінювачами. Вони тісно співпрацюють з тими, хто перебуває на рівні програмної системи, для виготовлення навчальних матеріалів та підготовки їх для студентів. Оскільки складні системи адаптивного навчання продовжують з'являтися та забезпечують індивідуальне навчання, той, хто навчається, може також бути доданий до списку таких „професіоналів”, оскільки багато рішень, попередньо визначених дизайнерами навчальних задалегідь, тепер прийматимуться динамічно.

Навчальні - це колекція курсів, що утворюють дисципліну, зазвичай пропонується академічним відділом або навчальним підрозділом корпорації чи державного органу. Оскільки освіта стає децентралізованою (наприклад, домашнє навчання), цей рівень системи може включати програми та курси, що пропонуються різними організаціями, починаючи від музеїв та тематичних парків, закінчуючи бізнесом та промисловістю; включаючи видавців підручників, які вже є основними учасниками цього системного рівня.

Соціальні системи складаються з осіб, які працюють у державних установах або приватних організаціях, що створюють правову та фінансову основу для функціонування освіти. Закони, що регулюють питання акредитації, телекомунікацій та авторських прав, сильно впливають на практику дистанційної освіти. Крім того, розподіл державних та приватних коштів на дистанційну освіту має вирішальний вплив на доступність програм для учнів.

Глобальні системи складаються з мережі установ та міжнародних асоціацій, які роблять дистанційну освіту життєздатною у всьому світі. Протягом останніх років серйозні структурні зміни у відносинах між країнами сприяли безпосередній співпраці між установами та особистому співробітництву в дистанційній освіті, а також покращенню співпраці між урядами та неурядовими організаціями. Вплив Інтернету (Рівень телекомунікаційних систем) на Глобальний системний рівень був значним у тому, що робить можливим співпрацю від людини до того, що учні початкових класів можуть проводити відеоконференції зі своїми однолітками по всьому світу.

Кожна система є частиною однієї системи – процесу дистанційного навчання.

Порушення в функціонуванні однієї, може впливати на всі наступні. Важливий збалансований розвиток для всіх систем. Системний підхід до дистанційної освіти забезпечує широту, необхідну для розуміння галузі, що включає теорії та методи практичної діяльності з різних дисциплін. Проте він також представляє елементи повсякденної практики, які варіюються від управління складним обладнанням на одному системному рівні до тонкощів різних культур, що працюють разом на іншому системному рівні. Завдання величезне, але системне мислення - це шлях, який пропонує найбільший потенціал.

1.3. Дистанційна освіта в Україні, проблеми та перспективи розвитку

Перехід від індустріального до інформаційного суспільства, а також соціально-економічні зміни, що відбуваються в Україні, вимагають суттєвих змін у багатьох сферах діяльності держави. В першу чергу це стосується реформування освіти. Національною програмою "Освіта. Україна ХХІ сторіччя" передбачено забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження у навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України у трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації.

Розвиток освітньої системи в Україні повинен призвести до:

- появи нових можливостей для оновлення змісту навчання та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань;
- розширення доступу до всіх рівнів освіти, реалізації можливості її одержання для великої кількості молодих людей, включаючи тих, хто не може навчатись у вищих навчальних закладах за традиційними формами внаслідок браку фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних закладів тощо;
- реалізації системи безперервної освіти "через все життя", включаючи середню, довузівську, вищу та післядипломну;
- індивідуалізації навчання при масовості освіти.

Для досягнення зазначених результатів необхідно швидкими темпами розвивати дистанційну освіту, запровадження якої в Україні передбачено Національною програмою інформатизації.

Сучасний стан розвитку системи освіти характеризується зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Засвоєння знань за допомогою інформаційних і комунікаційних технологій відбувається значно швидше та ефективніше, ніж за допомогою традиційних методів навчання. Ці технології змінюють характер розвитку, надбання і поширення знань,

формування необхідних компетентностей, дозволяють поглиблювати і розширювати зміст дисциплін, що вивчаються, швидко оновлювати його, застосовувати більш ефективні методи навчання, а також значно розширюють доступ до освіти.

Істотно більшу доступність системи освіти можна забезпечити шляхом використання можливостей самоосвіти із застосуванням перспективних телекомунікаційних, дистанційних освітніх технологій, що використовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і здобувачами освіти, коли процес навчання незалежний від часу і територіального простору. Доступність освіти багато в чому пов'язана з інформатизацією освіти. Глобальна комп'ютерна мережа Інтернет відкрила доступ до найбільшого сховища інформації і знань, інтегруючи інформаційні ресурси в єдине інформаційне освітнє середовище. Це призводить до підвищення значущості робіт по розробці і впровадженню в освіту нових інформаційних технологій, зокрема комп'ютерних і телекомунікаційних.

Сьогодні, із запровадженням загальнонаціонального карантину, усі навчальні заклади мусили перейти на дистанційну освіту, тому в Україні немає іншого шляху, як налагоджувати цей нелегкий процес.[20]

Покращення системи дистанційного навчання в Україні потребує не малих фінансових інвестицій. Кожен університет повинен бути забезпеченим новітніми апаратними системами, системами програмного забезпечення, телекомунікаційними системами, навчальними та науково-матеріальними системами.

Загальні видатки на освіту в 2021 році плануються в обсязі 174 млрд грн або 3,9% очікуваного ВВП. Останній показник є істотно меншим, ніж передбачені Законом України «Про освіту» 7%, але значна частина освітніх видатків фінансується з місцевих бюджетів, які будуть сформовані лише після затвердження Державного бюджету. У цьому році ці показники становлять,

відповідно, 140 млрд грн та 3,3% ВВП. Тож заплановане зростання видатків на освіту є вищим за очікуване зростання загальне видатків Державного бюджету і економіки.[14]

Бюджет передбачає нову субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на заходи, спрямовані на боротьбу з пандемією COVID-19 та її наслідками під час освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти. Її загальний обсяг становитиме 1 млрд. грн.

Але що важливо у прийнятих змінах до бюджету не збережені 250 мільйонів гривень, передбачених, зокрема, на навчальне обладнання для університетів, та 400 млн грн базового фінансування науки у вишах. Тобто виділення додаткових коштів для покращення систем зазначених декількома абзацами вище для вищих учбових закладів на даний момент не відбувається.

Під час боротьби з COVID-19, освіта як ніколи потребує значних інвестицій, задля покращення умов надання своїх послуг. Оскільки держава не має змогу в повній мірі фінансувати заклади вищої освіти та підтримувати модернізацію наявних систем, це може призвести до падіння якості освітніх послуг і зменшення кількості здобувачів освіти.

Табл. 1.3.1

«Кількість осіб, прийнятих на навчання до ЗВО, тис. осіб»

Рік	Кількість осіб, прийнятих на навчання до ЗВО, тис. осіб
2014	291,6
2015	259,9
2016	253,2
2017	264,4
2018	256,8
2019	250,17

Аналізуючи таблицю 1.3.1 можна замітити негативну динаміку кількості осіб прийнятих до закладів вищої освіти. [21] В більшій мірі це відбувається через втрачання популярності навчання серед людей молодого віку. Оскільки

ера інформатизації диктує нові правила з кожним новим днем, а фінансування вищої освіти відбувається не на встановленому конституцією рівні. Методи навчання застарівають, технічні бази університетів в більшості стоять на місці без розвитку – це веде за собою негативні наслідки у вигляді зменшення популярності навчання.

На фоні цього проблеми спричинені COVID-19 дають ще один негативний поштовх для вищої освіти. Більшість державних університетів залежні від фінансування держави можуть почати втрачати репутацію, якщо не почнуть ставити фокус на розвитку системи дистанційного навчання і підтримці належного технічного забезпечення для його реалізації.

Стан розвитку дистанційної освіти в Україні на сьогоднішній день не є незадовільним. По-перше, Україна відстає від розвинутих країн в застосуванні технологій дистанційного навчання при підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації фахівців різних галузей і рівнів. По-друге, має місце суттєве відставання телекомунікаційних мереж передачі даних, які відзначаються недостатньою пропускнуою здатністю, надійністю зв'язку та його низькою якістю. По-третє, в Україні відсутня нормативно-правова база, яка б регламентувала і забезпечувала діяльність навчальних закладів у напрямку впровадження дистанційної освіти як рівноцінної форми навчання з очною, заочною та екстернатом.

Незважаючи на зазначені проблеми, кількість студентів та слухачів, що здатні і бажають навчатись за дистанційними технологіями, вже зараз досить велика і зростає дуже швидко. Особливо у зв'язку з ситуацією спричиненою COVID-19.

Важливим кроком у поліпшенні телекомунікаційного зв'язку при використанні його у науковому і освітньому процесах стало створення національної телекомунікаційної мережі для установ науки і освіти України з доступом до Інтернет (мережі УРАН). Ця мережа була створена в рамках Національної програми інформатизації.

З метою розробки технологій дистанційного навчання та застосування їх в освітньому процесі Міністерством освіти і науки України створено Український центр дистанційної освіти.

Певні кроки у розвитку та впровадженні дистанційних технологій у навчальний процес зроблені у багатьох навчальних закладах, організаціях та установах України, де накопичені науково-методичний, кадровий та виробничий потенціал, інформаційні ресурси та технології, існує телекомунікаційна інфраструктура. Але переважна більшість навчальних закладів, організацій та установ, які використовують або намагаються використовувати технології дистанційного навчання, потребують об'єднання їх зусиль та зусиль державних інституцій щодо: прискорення цього процесу; координації дій, нормативно-правової захищеності; надання дистанційній освіті статусу рівноцінної з очною, заочною, екстернатом форми навчання; зменшення інтелектуальних, матеріальних та фінансових витрат на впровадження і розвиток дистанційної освіти.

Для забезпечення зазначених потреб, а також системності, комплексності і узгодженості дій у реформуванні освітньої системи у напрямку встановлення дистанційної освіти необхідна державна підтримка - створення, впровадження і розвиток національної системи дистанційної освіти в Україні (СДО), яка стане частиною освітньої системи України та буде інтегруватись в Європейський та світовий освітній простір. При цьому СДО забезпечує функціонування дистанційної освіти як рівноцінної форми навчання з видачею державних документів, а також дистанційного навчання за окремими курсами чи блоками курсів – з видачею свідоцтв (сертифікатів) відповідних навчальних закладів системи дистанційної освіти.

Формування СДО повинно базуватися на системному підході та програмно-цільовому методі, що реалізуються шляхом виконання Програми створення системи дистанційної освіти в Україні.

Сучасний розвиток дистанційної освіти можна поділити на такі напрями:

- 1) масові відкриті онлайн-курси;
- 2) дистанційна форма навчання в закладах вищої освіти, окрім або разом з традиційними формами;
- 3) дистанційні університети.

В Україні немає статистики щодо кількості осіб, які навчаються дистанційно,

проте за деякими ознаками можна констатувати, що дистанційна освіта активно розвивається, хоча й менш поширена, ніж у провідних західних країнах. Так в Україні діють декілька проєктів онлайн-освіти (Prometheus, EdEra, VUM-online), проте для кожного з них обсяг розроблених курсів становить кілька десятків, що не можна порівняти з провідними зарубіжними платформами. Найбільш активно розвиваються технології дистанційного навчання як додаткове методичне забезпечення денної та заочної форм навчання: у ЗВО розробляється все більше дистанційних курсів, найчастіше з використанням платформ Moodle, ILIAS або власних розробок віртуального навчального середовища.

Сучасна дистанційна освіта стрімко поширюється як у всьому світі, так і в Україні. Система дистанційного навчання в Україні наразі перебуває лише на стадії становлення, однак за умови використання світового досвіду, поєднання прогресивних технологій дистанційної освіти з кращими технологіями та методами класичних форм навчання вона може мати багато перспектив.

Підсумовуючи можна сказати, що динаміка розвитку дистанційного навчання в Україні залежить, з одного боку, від здатності її системи вищої освіти запропонувати конкурентні професійні знання та ефективний за результатами своєї дії механізм їхньої ретрансляції за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання, а з іншого – від індивідуальної готовності потенційних здобувачів вищої освіти використати потенціали дистанційної форми навчання для отримання професійних знань, а також від готовності роботодавців безпосередньо та суспільства в цілому

визнати еквівалентність отриманих завдяки йому знань, умінь та навичок тим компетентностям, які можуть бути сформовані в межах традиційних форм навчання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Історія, організаційна структура, економічні показники КНЛУ

Київський національний лінгвістичний університет (КНЛУ) — заклад вищої освіти України. Заснований 30 березня 1948 року як Київський державний педагогічний інститут іноземних мов. Знаходиться у місті Київ, Печерський район. Має статус автономного навчального закладу.

Це був важкий повоєнний час, коли український народ, окрилений перемогою над фашизмом, напружено працював, прагнучи якнайшвидше загоїти рани завдані війною. Міністерство освіти України, яке в той час очолював видатний поет Павло Григорович Тичина, спрямувало свою діяльність на якісну підготовку педагогічних кадрів, поліпшення виховного процесу в педагогічних вузах, піднесення рівня фахової підготовки вчителів.

Коли інститут розпочав свою роботу в складі трьох факультетів (англійської, французької та іспанської мов) і п'яти кафедр (марксизму-ленінізму, мови та літератури, сучасної французької та іспанської мови) у ньому працювало лише 25 викладачів. К-ть студентів першого набору становила 238 осіб. Країні потрібні були вчителі, які володіють іноземною мовою практично і здатні навчити їй студентів. Важливу роль в організації навчально-виховного процесу і наукової роботи в інституті відіграла створена з перших днів його існування вчена рада. Через рік свого існування інститут значно зріс як за контингентом студентів, так і за кількістю викладачів. У 1949-1950 роках в інституті навчалось вже 483 студенти і працювало більше 65 викладачів. ЗВО поступово перетворювався в науково-методичний центр, який допомагав учителям і методистам м. Києва, області і всієї України в питаннях, що стосувалися вивчення іноземних мов та

удосконалення методів. На базі колишнього гуртожитку №3 в 1985 році було створено новий навчально-лабораторний корпус №2. Було введено в дію навчально-експериментальний комплекс інтенсивного навчання, створено мережу замкнутого навчального телебачення, почала працювати міжвузівська лабораторія використання технічних засобів у вкладанні фізичної культури.

У червні 1993 року на підставі угоди між КНЛУ та Організації Об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) з метою створення ефективного механізму співробітництва з відповідними міжнародними структурами створено кафедру ЮНЕСКО. Кафедру очолив проректор з навчальної роботи доцент Соловей М.І. Кафедра ЮНЕСКО покликана забезпечити:

- Опрацювання проблем іноземних мов у контексті національної культури і світової цивілізації;
- Розвиток науково-методичних досліджень у галузі когнітивного підходу до навчання іноземних мов, мовної комунікації;
- Створення комп'ютерних програм навчання;
- Підготовку навчально-методичних матеріалів, посібників на основі нових інформаційних стратегій навчання іноземних мов з різними професійними цілями;
- Опрацювання і здійснення лінгвокультурних програм навчання іноземних мов студентів, аспірантів, стажерів на основі безвалютного обміну.

Факультет заочного та вечірнього навчання розпочав свою діяльність у 1949 році. Тоді це було заочне відділення, на якому вчилася 236 студентів. На факультеті протягом усіх років проводилася багатопланова навчально-виховна робота. Умови заочної освіти вимагали чіткої організації самостійної роботи студентів-заочників, складання оптимальних планів, програм і графіків навчального процесу, затвердження відповідних контрольних робіт, їх рецензування тощо. У 80-х роках у ЗВО було створено раду із заочної освіти яка узагальнювала досвід кращих викладачів, рекомендувала до видання

різноманітні методичні матеріали тощо. КНЛУ був єдиним на той час заклад в Україні, де велася підготовка вчителів іноземних мов без відриву від роботи. З кожним роком збільшується кількість абітурієнтів, які працюють за обраною спеціальністю, тим самим зменшується якісна різниця між очною та заочною формами навчання, адже зростає роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі.

Зараз КНЛУ має 3 навчальні корпуси, 4 гуртожитка, комп'ютеризовану бібліотеку з літературою понад 1 мільйон примірників, 10 комп'ютерних класів на 300 робочих місць, сучасний спорт. комплекс, студентську їдальню та буфети.

У галузі освіти КНЛУ займається підготовкою відповідно до державних замовлень і договірних обов'язків висококваліфікованих фахівців багатьох освітньо-кваліфікаційних рівнів для закладів освіти, науки, культури, державних підприємств, установ, організацій, фірм України і зарубіжних країн, підвищенням рівня кваліфікації працівників закладів освіти України та міжнародних країн, перепідготовкою спеціалістів для народного господарства, профорієнтаційною роботою серед учнівської молоді на базі факультета довузівської підготовки, розробленням та залученням високотехнічних технологій навчання на базі Центра університету інтенсивних методик навчання іноземних мов, наданням науково-методичної допомоги середнім школам Києва та спеціалізованим загальноосвітнім закладам обласних і районних центрів України, а також фаховою підготовкою і перепідготовкою громадян зарубіжних країн.

Протягом 1990–2005 рр. КНЛУ здійснював навчально-методичні і науково-дослідні контакти з американською міжнародною Асоціацією "Лінгворелігієзнавство", центр Університет Медісон Вісконсін, США. Голова міжнародних зв'язків проф. Ден Харрісон був основоположником курсу за вибором для студентів університетів з проблем вивчення християнської

культури у світі. Окрім того були організовані міжнародні студентські стажування в університетах США та України.

Київський національний лінгвістичний університет на сьогодні – провідний навчальний та науково-методичний заклад по підготовці викладачів та спеціалістів іноземних мов, перекладачів та фахівців з іноземної філології вищої кваліфікації як для України, так і для країн СНД, Європи, Азії, Африки і Латинської Америки. На факультетах англійської, німецької, французької та іспанської мов, факультеті перекладачів, підготовчому факультеті та факультеті слов'янських мов (для іноземних громадян), заочного та вечірнього навчання, факультеті післядипломної освіти, в Економіко-правовому інституті та Інституті східних мов навчаються більше 7 тисяч студентів. Перший в Україні університет запровадив і успішно здійснює підготовку з 6 східних мов: китайської, японської, корейської, турецької, арабської та перської. Уперше в Україні в Економіко-правовому інституті університету було розпочато підготовку економістів-менеджерів та юристів із знанням двох іноземних мов.

Щоб оцінити економічні показники КНЛУ в цілому і проаналізувати його сильні й слабкі сторони, необхідно синтезувати показники, причому таким чином, щоб виявити причинно-наслідкові зв'язки, що впливають на фінансовий стан і його компоненти.

Основними джерелами інформації для аналізу економічних показників КНЛУ є звітний бухгалтерський баланс – форма №1 (дод. А – Звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати – форма №2 (дод. Б), звіт про власний капітал – форма №3 (дод. В), звіт про рух грошових коштів – форма №4 (дод. Г), дані первинного й аналітичного бухгалтерського обліку, які деталізують статті балансу та примітки до річної фінансової звітності – форма № 5 (дод. Д), а також додаток до приміток до річної фінансової звітності (дод. Е).

Фінансова звітність визначена П(С)БО №1 як бухгалтерська звітність, яка відображає фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за

звітний період. Метою такої звітності є забезпечення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, які покладаються на неї як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень. Дані фінансової звітності є основою не тільки для оцінки результатів звітного періоду, але й для їх прогнозування. Інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності використовується для прогнозування фінансового стану.

Значення аналізу результати господарської діяльності полягає в тому, що він є необхідною умовою ефективного управління доходами і витратами установи із метою збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Проведемо аналіз основних показників фінансово-економічної діяльності КНЛУ у табл. 2.1.1, використовуючи ф.№1 «Баланс» (дод. А) та ф. №2 «Звіт про фінансовий стан» (дод. Б).

Таблиця 2.1.1

«Основні результати господарської діяльності КНЛУ за 2019-2020 рр»

Показники	2019 рік	2020 рік	Зміни	
			Σ	%
Доходи, грн.	180700806	186095999	+5395193	+3,0
Витрати, грн.	171812300	179090395	+7278095	+4,2
Профіцит (дефіцит), грн.	8888506	7005604	-1882902	-21,2
Вартість майна, грн.	179912434	195311456	+15399022	+8,6
Вартість основних фондів, грн.	107722109	111190191	+3468082	+3,2
Вартість нефінансових активів, грн.	110584741	114590865	+4006124	+3,6
Вартість фінансових активів, грн.	69130493	80623484	+11492991	+16,6
Оборотність фінансових активів, дні	3	2	-1	-33,3
Чисельність робітників, чол.	453	453	-	-
Продуктивність праці штатних працівників, грн.	398898	410808	+11910	+3,0
Сума фінансових ресурсів, грн. у т.ч.	171392116	185174892	+13782776	+8,0
- власних;	171381992	185170444	+13788452	+8,1
-позикових	10124	4448	-5676	-56,1
Рентабельність виробництва, %	5,2	3,9	-1,3	-25,0

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

З табл. 2.1.1 бачимо що доходи КНЛУ перевищували витрати та зростали протягом 2019-2020 років. Проте, профіцит КНЛУ зменшився на 21,2% у 2020 році, порівняно з 2019 роком, і, у зв'язку з цим, знизилась і рентабельність виробництва, відповідно. Загалом, вартість майна КНЛУ у 2020 році зросла на 8,6% і складала 195311456 грн., зокрема основні фонди – 111190191 грн., не фінансові активи – 114590865 грн. та фінансові активи – 80623484 грн. Обсяги основних фондів і не фінансових активів значно переважали над обсягом фінансових активів. Оборотність фінансових активів КНЛУ у 2020 році знизилась на 1 день. Фінансові ресурси КНЛУ протягом 2019-2020 років складались з власних коштів, це позитивна тенденція, яка свідчить про високу фінансову стійкість установи. Штатна чисельність працівників не змінилась, тому продуктивність праці зросла на 3% і складала у 2020 році 410808 грн., тобто на 11910 грн. більше, ніж у 2019 році.

Зобразимо динаміку показників фінансових результатів КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.1.

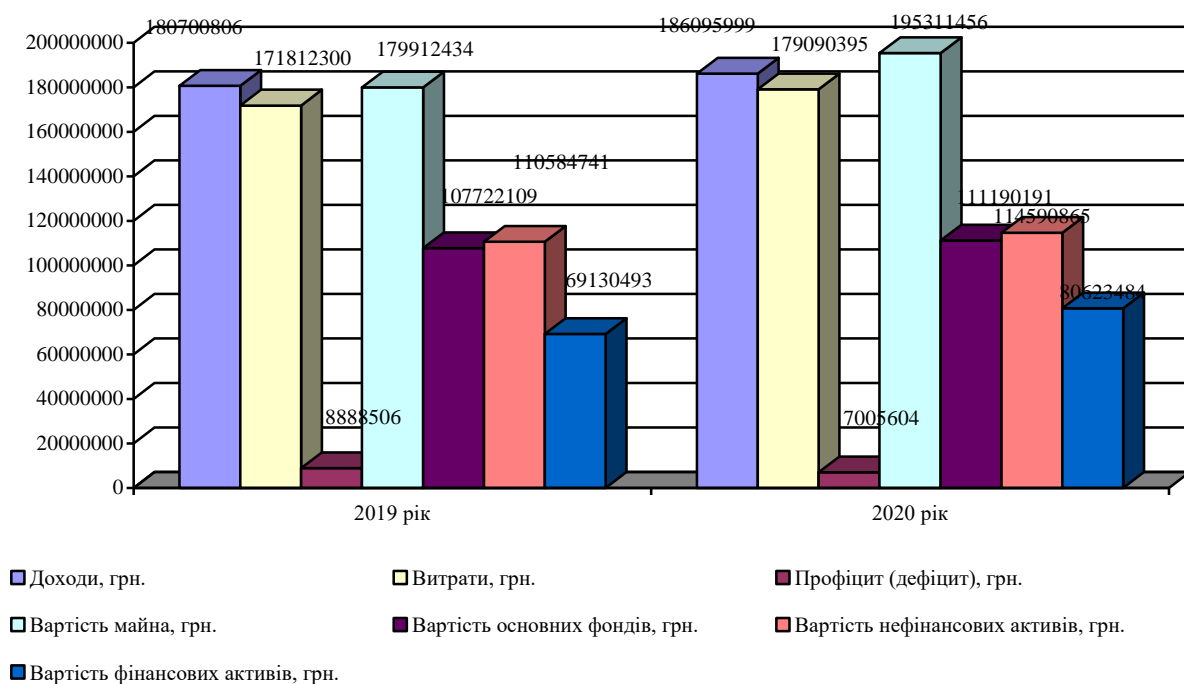

Рис. 2.1.1. «Динаміка показників фінансових результатів КНЛУ в 2019-2020 роках»

Отже, можемо зробити висновок, що КНЛУ протягом 2019-2020 років працював профіцитно, проте за даними фінансової звітності через фінансовий збиток профіцит КНЛУ у 2020 році зменшився на 1882902 грн. (21,2%) і склав 7005604 грн.

Далі проаналізуємо показники основного капіталу КНЛУ за 2019-2020 рр. у табл. 2.1.2 за даними Балансу (дод. А). Бачимо, що показники основного капіталу КНЛУ за 2019-2020 рр. в цілому покращились, зокрема коефіцієнт зносу основних засобів у 2020 році зменшився, що є позитивним явищем для організації, це зумовлено закупівлею нових основних засобів, завдяки якій зріс і коефіцієнт оновлення основних засобів.

Таблиця 2.1.2

«Показники основного капіталу КНЛУ за 2019-2020 рр.»

Назва показника/коефіцієнта	2019 рік	2020 рік	Зміни	
			Σ	%
Амортизація	125038062	127579183	+2541121	+2,0
Первісна вартість основних засобів	232760171	238769374	+6009203	+2,6
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,537	0,534	-0,003	-0,6
Вартість нових основних засобів	5480909	6421530	+940621	+17,2
Вартість основних засобів на кінець року	107722109	111190191	+3468082	+3,2
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,051	0,058	+0,007	+13,7

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

Зобразимо динаміку показників основного капіталу КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.2.

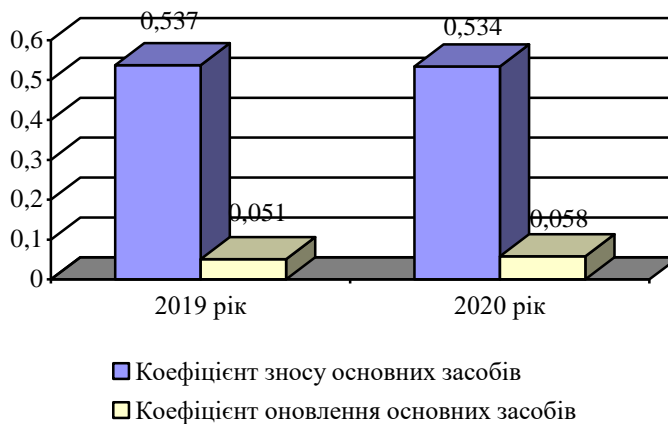

Рис. 2.1.2. «Динаміка показників основного капіталу КНЛУ в 2019-2020 роках»

При аналізі економічних показників найважливішим є фінансовий стан в попередній і у звітний періоди, що визначає вірогідність успіху чи банкрутства:

1) фінансову структуру – активи, які належать університету, і зобов'язання, які воно на себе взяло, у тому числі їх гнучкість;

2) оперативний цикл – стадії, через які проходить КНЛУ для того, щоб його продукція та послуги з'явилися на ринку освіти;

3) тенденції та порівняльну ефективність – напрям розвитку КНЛУ в тому вигляді, в якому він проявляється виходячи зі зіставлення фінансових результатів за низку періодів діяльності цього підприємства. У даний час в Україні в умовах кризи спостерігається тенденція до значного зниження рівня рентабельності послуг освіти, що означає збитковість багатьох освітніх установ. Тому, коли КНЛУ досягає точки нульового прибутку (точки беззбиткової), йому слід переглянути свою стратегію в напрямку появи можливості отримання прибутку і досягнення рентабельності.

Проаналізуємо показники фінансового стану КНЛУ за 2019-2020 рр. у табл. 2.1.3 за даними Балансу (дод. А) та Звіту про фінансові результати (дод. Б).

Таблиця 2.1.3

«Показники фінансового стану КНЛУ за 2019-2020 рр.»

Назва показника/коефіцієнта	2019 рік	2020 рік	Зміни	
			Σ	%
Загальна кредиторська заборгованість	99989	83481	-16508	-16,5
Активи	179912434	195311456	+15399022	+8,6
Коефіцієнт фінансової залежності	0,0006	0,0004	-0,0002	-33,3
Довгострокові пасиви	8530442	10141012	+1610570	+18,9
Власний капітал	171381992	185170444	+13788452	+8,1
Коефіцієнт фінансового ризику	0,050	0,055	+0,005	+10,0
Довгострокові зобов'язання	10124	4448	-5676	-56,1
Сума власного капіталу та довгострокових зобов'язань	171381992	185174892	+13792900	+8,1
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,00006	0,00002	-0,00004	-67,7
Сума власного капіталу та поточних зобов'язань	179900470	195306729	+15406259	+8,6
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,953	0,948	-0,005	-0,5

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

З табл. 2.1.3 можемо зробити висновки, що у загальному обсязі активів КНЛУ найбільшу частку займав власний капітал, який зріс на 8,1% у 2020 році, порівняно з 2019 роком та склав 185170444 грн. Меншу частку активів КНЛУ займали довгострокові пасиви, обсяг яких теж зріс у 2020 році на аж на 18,9%,

тобто 1610570 грн. Малий обсяг у активах КНЛУ складала загальна кредиторська заборгованість в сумі 83481 грн. у 2020 році, яка знизилась на 16,5% та довгострокові зобов'язання в сумі 4448 грн., які знизились на 56,1% у 2020 році, що є дуже позитивно для установи.

Відповідно до такої динаміки активів КНЛУ в 2019-2020 покращились і показники фінансового стану у 2020 році, порівняно з 2019 роком. Зобразимо динаміку показників фінансового стану КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.3.

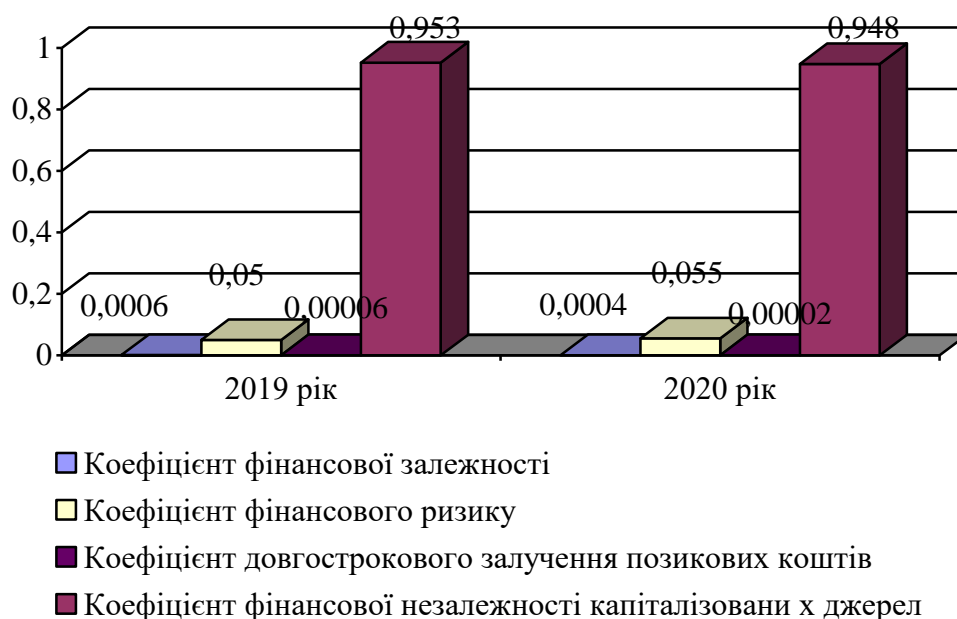

Рис. 2.1.3. «Динаміка показників фінансового стану КНЛУ в 2019-2020 роках»

Зокрема, коефіцієнт фінансової залежності мав мінімальне значення та тенденцію до зниження на 33,3%, що є дуже позитивно та свідчить про зменшення частини активів, яка фінансується за рахунок залучених коштів. Коефіцієнт фінансового ризику зріс за рахунок збільшення довгострокових пасивів, проте його значення теж є низьким при нормі $\leq 0,5$ та складало 0,05 у 2020 році. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів теж мав тенденцію до зниження на 67,7% та мінімальне значення 0,00002 при нормативі 0,4, що є позитивно для КНЛУ. Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел залишався стабільним із значенням 0,948 у 2020 році при нормативі $< 0,6$. Тому, можемо зробити висновок, що усі показники

фінансового стану КНЛУ за 2019-2020 рр. мали позитивну тенденцію та перебували у межах нормативного значення, що свідчить про стабільний стійкий фінансовий стан установи.

Проаналізуємо показники ліквідності КНЛУ за 2019-2020 рр. у табл. 2.1.4, використовуючи дані Звіту про фінансовий стан (дод. А) у розрізі ліквідних, мало ліквідних та неліквідних активів. Так, поточні активи за виключенням ТМЗ КНЛУ у 2020 році зросли на 16,5% і склали 84050265 грн., що на 11930940 грн. більше, ніж у 2019 році.

Таблиця 2.1.4

«Показники ліквідності КНЛУ за 2019-2020 рр.»

Назва показника/коефіцієнта	2019 рік	2020 рік	Зміни	
			Σ	%
Поточні активи за виключенням ТМЗ	72119325	84050265	+11930940	+16,5
Короткострокові поточні зобов'язання	8518478	10136285	-7237	-60,5
Коефіцієнт загальної ліквідності (загальний коефіцієнт покриття)	8,5	8,3	-0,2	-2,4
Ліквідні активи	69130493	80623484	+11492991	+16,6
Коефіцієнт швидкої (термінової)	8,1	8,0	-0,1	-1,2
Грошові активи	65366869	73247023	+7880154	+12,0
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	7,7	7,2	-0,5	-6,5

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

Короткострокові поточні зобов'язання КНЛУ знизились аж на 60,5%, тобто 7237 грн. і склали 1036285 грн. Велику частку займали в активах КНЛУ ліквідні та грошові активи, обсяг яких теж зріс у 2020 році на 16,6% та 12,0%.

Проте, незважаючи на позитивну частку і динаміку ліквідних активів, знизились коефіцієнти ліквідності, зокрема коефіцієнт загальної ліквідності (загальний коефіцієнт покриття) перевищував оптимальне значення 1-2, це

пов'язано із малим обсягом позикових коштів та є позитивно для установи. Коефіцієнт швидкої (термінової) теж мав високе значення у 2019-2020 роках та склав 8,0 у 2020 році, що свідчить про спроможність КНЛУ погасити за рахунок ліквідних оборотних коштів велику частку поточних зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності при нормативі більше 0,5 - 0,35 теж показав високе значення у 2019-2020 роках, зокрема у 2020 році склав 7,2, що свідчить про спроможність КНЛУ негайно погасити за рахунок ліквідних оборотних коштів велику частку поточних зобов'язань. Усі ці значення коефіцієнтів означають, що КНЛУ є абсолютно ліквідним. Зобразимо динаміку показників ліквідності КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.4.

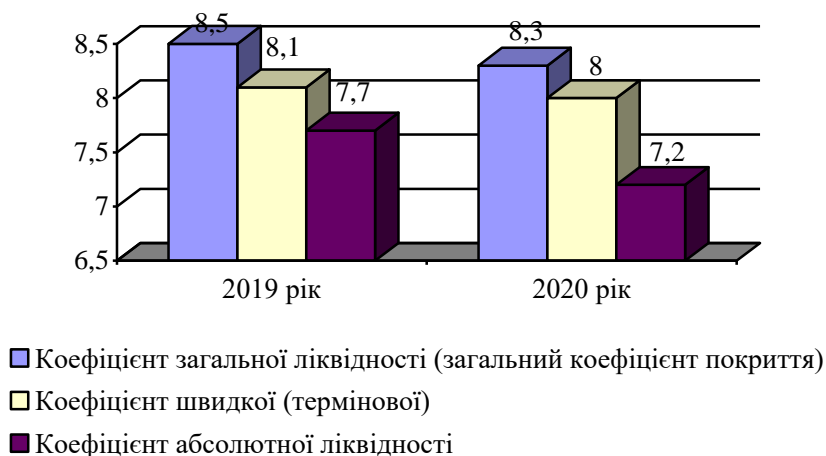

Рис. 2.1.4. «Динаміка показників ліквідності КНЛУ в 2019-2020 роках»

Проаналізуємо показники рентабельності КНЛУ за 2019-2020 рр. на рис. 2.1.5 в розрізі рентабельності сукупного капіталу, рентабельності власного капіталу, чистої рентабельності продажів і чистої рентабельності виробництва.

Аналіз рентабельності КНЛУ дозволяє визначити ефективність вкладення коштів в університет та раціональність їхнього використання. У КНЛУ показники рентабельності розраховуються на основі Балансу ф.1 (дод. А) та Звіту про фінансові результати підприємства ф.2 (дод. Б). В основу розрахунку показників рентабельності покладена величина чистого прибутку університету.

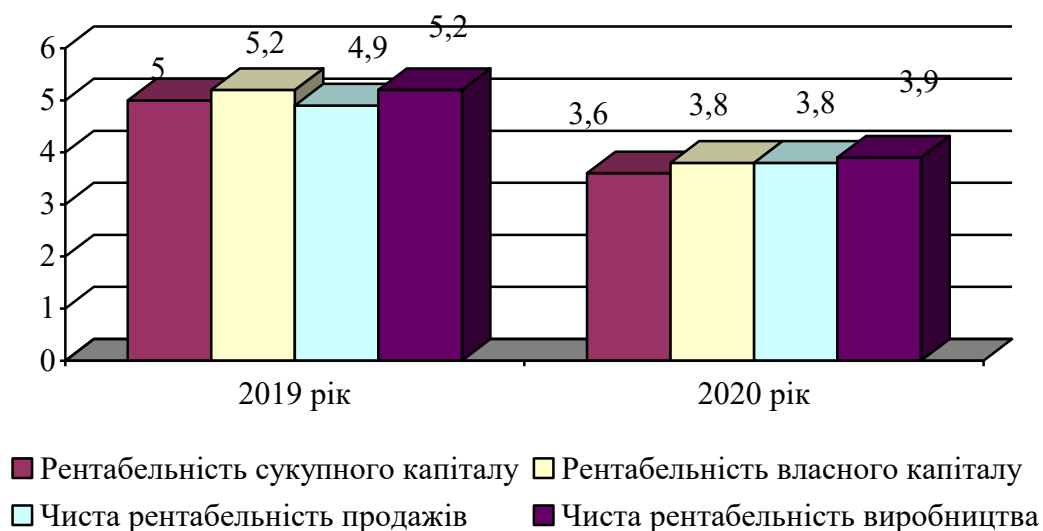

Рис. 2.1.5. «Динаміка рентабельності КНЛУ за 2019-2020 рр.»

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс» та дод. Б – ф.№2 «Звіт про фінансовий стан».

Отже, значення рентабельності КНЛУ за 2019-2020 рр. засвідчують зниження рентабельності загалом, що пов'язано з фінансовим збитком КНЛУ у 2020 році, тому профіцит зменшився на 1882902 грн. (21,2%) і склав 7005604 грн. Зокрема, рентабельність сукупного капіталу знизилась на 1,4% у 2020 році, порівняно з 2019 роком. Рентабельність власного капіталу рекомендовано тримати в нормі до 20%, КНЛУ дотримав цього значення і у 2020 році його рентабельність власного капіталу склала 3,8%, що на 2,6% більше, ніж у 2019 році. Чиста рентабельність продажів КНЛУ у 2020 році знизилась на 1,1%, порівняно з 20219 роком, а чиста рентабельність виробництва у 2020 році теж знизилась на 1,3%, що є негативно для КНЛУ. Для того, щоб покращити рентабельність КНЛУ варто знижувати витрати та збільшувати доходи, і, відповідно фінансовий прибуток (профіцит). Така тенденція рентабельності у 2020 році також була пов'язана з технічним переоснащенням, яке передбачало оновлення основних засобів та збільшило, відповідно, витрати установи.

Проведемо аналіз ділової активності КНЛУ за 2019-2020 рр. у табл. 2.1.5, використовуючи дані Звіту про фінансовий стан (дод. А) та обчислимо коефіцієнти та період оборотності у розрізі активів університету, опишемо їх зміни у абсолютному та відсотковому вираженні.

Таблиця 2.1.5

«Показники ділової активності КНЛУ за 2019-2020 рр.»

Назва показника/коефіцієнта	2019 рік	2020 рік	Зміни	
			Σ	%
Коефіцієнт оборотності активів	1,004	0,953	-0,051	-5,1
Обсяг дебіторської заборгованості	666404	756310	+89906	+13,5
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	271	246	-25	-9,2
Період оборотності дебіторської заборгованості	1	2	+1	+100
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	16278	66869	+50591	+310,8
Період оборотності кредиторської заборгованості	0	0	0	0
Коефіцієнт оборотності основних коштів (фондовіддача)	1,595	1,611	+0,016	+1,0

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

Таким чином, з табл. 2.1.6 можемо зробити висновки, що коефіцієнт оборотності активів в цілому знизився через зниження дебіторської заборгованості на 5,1% (0,051) та склав у 2020 році 0,953 при нормативному значенні >0,47. Зниження даного показника означає, що знизилась швидкість обороту сукупного капіталу (повного циклу виробництва, що приносить прибуток), при тому що цей коефіцієнт відповідав оптимальному значенню у 2019-2020 рр.

Завдяки зростанню обсягу дебіторської заборгованості в 2019-2020 роках на 13,5% (89906 грн.), яка склала у 2020 році 756310 грн., знизився коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2020 році на 9,2%, порівняно з 2019 роком, що складав 246 при нормативі не менше 1. Цей коефіцієнт показує середній термін у днях інкасації коштів по наданню освітніх послуг здобувачам освіти з наданням відстрочки платежу. Відповідно, зріс період оборотності дебіторської заборгованості на 1 день, що є негативно для університету, проте не критично. Період оборотності дебіторської заборгованості КНЛУ відображає середнє число днів, необхідне для стягнення заборгованості.

Дуже зріс коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості – аж на 310,8 % (50591 грн.), який складав у 2020 році 66869, а у 2019 році – 16278 при нормативі тенденції до зменшення, що є досить негативно для університету. Значення цього коефіцієнту КНЛУ означає що університет не платить швидко по рахункам постачальників, тобто університету необхідно суттєво покращити платіжну дисципліну, розробити календар розрахунків.

Коефіцієнт оборотності основних коштів (фондовіддача) КНЛУ в 2019-2020 роках зріс на 1,0% (0,016) і склав у 2020 році 0,016 при нормативі тенденції до збільшення. Даний коефіцієнт визначає ефективність використання основних фондів університету, що є позитивно.

Зобразимо динаміку показників ділової активності КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.6.

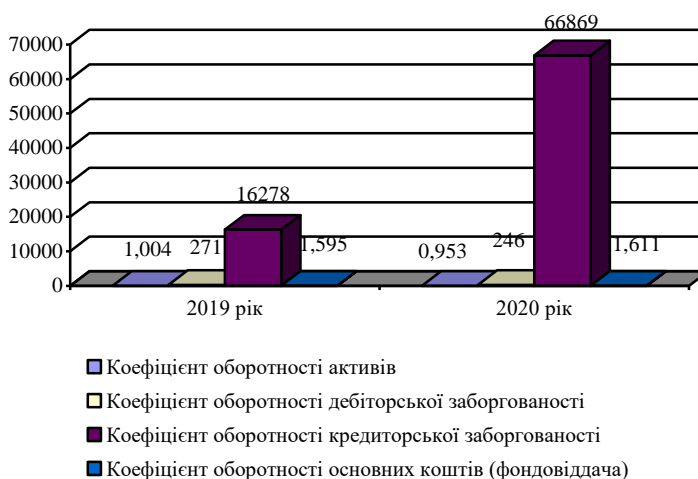

Рис. 2.1.6. «Динаміка показників ділової активності КНЛУ в 2019-2020 роках»

Отже, бачимо, що ділова активність КНЛУ за 2019-2020 рр. погіршилась через погану розрахункову дисципліну університету та зростання дебіторської заборгованості.

Дослідимо динаміку та структуру витрат за економічними елементами у КНЛУ за 2019-2020 рр. у табл. 2.1.6, використовуючи дані Звіту про фінансовий стан (Баланс – дод. А).

Таблиця 2.1.6

**«Динаміка та структура витрат за економічними елементами у
КНЛУ за 2019-2020 рр.»**

Назва показника/коефіцієнта	2019 рік		2020 рік		Зміни	
	грн.	%	грн.	%	Σ	%
Матеріальні витрати	23690979	13,2	24742168	14,4	+1051189	+4,4
Витрати на оплату праці	126902879	70,9	118422590	69,0	-8480289	-6,7
Відрахування на соціальні заходи	25018374	14,0	22880794	13,3	-2137580	-8,5
Амортизація	2953448	1,7	3621634	2,1	+668186	+22,6
Інші витрати	524715	0,3	2086506	1,2	+1561791	+297,7
Разом	179090395	100	171753692	100	-7336703	-4,1

Джерело: розроблено автором за даними дод. А - ф.№1 «Баланс».

З табл. 2.1.6. можемо зробити висновок, що загалом витрати за економічними елементами у КНЛУ за 2019-2020 рр. знизились на 4,1%, тобто 7336703 грн. та склали у 2020 році 171753692 грн., що є позитивною динамікою для університету. Бачимо, що найбільшу частку у витратах за економічними елементами КНЛУ займали витрати на оплату праці (69,0%), які у 2020 році знизились на 6,7% (8480289 грн.) та склали 118422590 грн.

Значно меншу частку у витратах за економічними елементами КНЛУ зайняли у 2020 році матеріальні витрати (14,4%) та відрахування на соціальні

заходи (13,3%). Зокрема, матеріальні витрати у 2020 році склали 24742168 грн. і зросли на 4,4% (1051189 грн.), порівняно з 2019 роком.

Найбільше у витратах за економічними елементами КНЛУ зайняли у 2020 році знизилась відрахування на соціальні заходи (на 8,5%, тобто 2137580 грн.), які склали у 2020 році 22880794 грн.

Найменшу частку у витратах за економічними елементами КНЛУ зайняли у 2020 році займали амортизація (2,1%) та інші витрати (1,2%). Проте обсяг цих витрат найбільше зріс у витратах за економічними елементами КНЛУ зайняли у 2020 році порівно з 2019 роком. Так, амортизація у 2020 році склала 3621634 грн., що на 22,6% більше, ніж у 2019 році, тобто 668186 грн.

Дуже суттєво зросли інші витрати – аж на 297,7%, тобто 1561791 грн., порівняно з 2019 роком і склали у 2020 році 2086506 грн., а у 2019 році їх обсяг становив 524715 грн.

Зобразимо динаміку витрат за економічними елементами у КНЛУ в 2019-2020 роках на рис. 2.1.7.

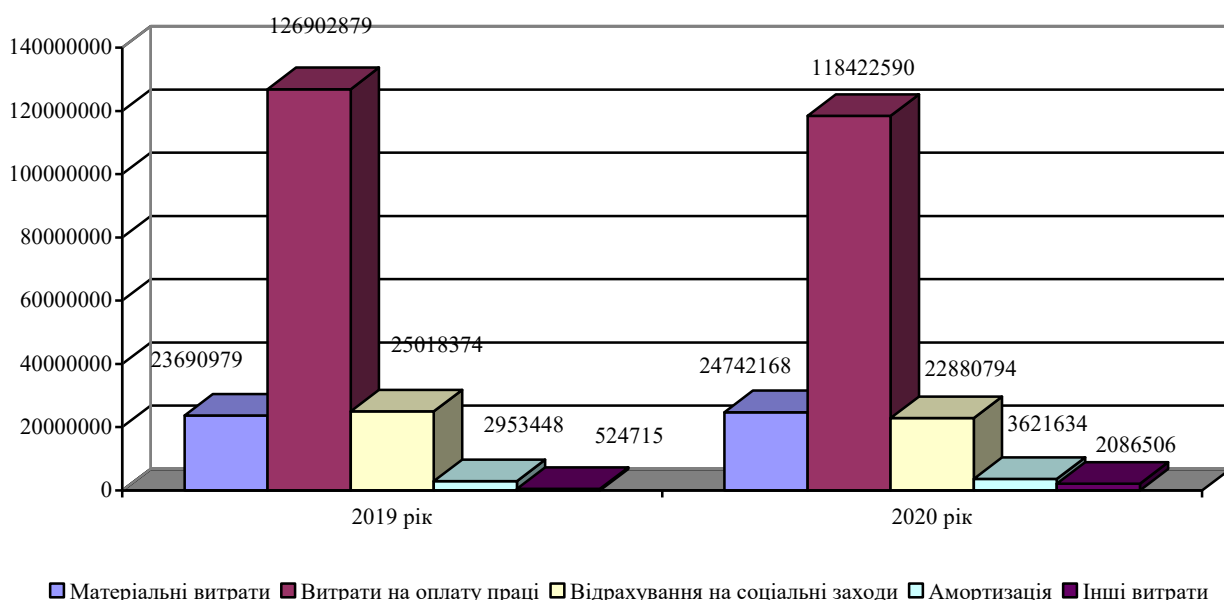

Рис. 2.1.7. «Динаміка витрат за економічними елементами у КНЛУ в 2019-2020 роках»

Отже, економічні показники КНЛУ характеризують нормальну ефективність господарювання університету. Важливішим серед них є показники прибутку, який в умовах ринкової економіки складає основу економічного розвитку КНЛУ як база для самофінансування, розширеного відтворення, вирішення проблем задоволення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу.

КНЛУ узгоджує показники ефективності управління з показниками ефективності та продуктивності університету, по-друге, до необхідності обліку багатостороннього впливу управління на університет, використовує набір додаткових критеріїв.

Рентабельність КНЛУ напряму залежить від його прибутку. Для одержання максимального прибутку університет повинен найбільше повно використовувати ресурси, що знаходяться в його розпорядженні.

Що стосується аналізу ефективності використання трудового потенціалу підприємства, то тут слід зосередити увагу на таких аспектах:

- внутрішньозмінні втрати робочого часу;
- втрати робочого часу внаслідок плинності кадрів;
- рівень використання засобів механізації, автоматизації праці та комп'ютерної техніки;
- аналіз системи стимулювання працюючих;
- визначення професійно-кваліфікаційної структури працюючих.

Пошук резервів, які можуть бути використані для покращення фінансового стану КНЛУ, проводиться шляхом ґрунтовного аналізу всіх складових його діяльності. Удосконалення фінансового стану КНЛУ можливе за рахунок збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків за рахунок: збільшення виручки від реалізації; продажу частини основних фондів; рефінансування дебіторської заборгованості.

2.2. Організаційна та управлінська структура КНЛУ

Характеризуючи організаційну структуру Київського національного лінгвістичного університету можна відразу поділити її на три частини: факультети, допоміжні структурні підрозділи та підрозділи пов'язані з організацією студентського життя.

Почнемо детальний розгляд з факультетів. Загалом в університеті 6 факультетів і підготовче відділення для іноземних громадян факультету слав'янської філології. Кожен факультет має свою кількість кафедр, які можуть скорочуватись або переноситись між факультетами в процесі розвитку.

Перші три факультети мають по 4 кафедри. Факультет германської філології представляють: кафедра германської і фіно-угорської філології імені професора Г. Г. Почепцова, кафедра фонетики і практики англійської мови, кафедра англійської філології, перекладу і філософії мови імені професора О. М. Мороховського, кафедра німецької філології.

Факультет романської філології складається з: кафедри іспанської та французької філології, кафедри романських і германських мов, кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій та кафедри романської і новогрецької філології та перекладу.

Факультет перекладознавства включає в себе: кафедру англійської і німецької філології та перекладу імені професора І. В. Корунця, кафедру англійської мови факультету перекладознавства, кафедру історії України і туризму та кафедру психології, педагогіки і фізичного виховання.

Факультет сходознавства на момент 2020 року має найбільше кафедр, а саме 6: кафедра англійської мови і перекладу факультету сходознавства, кафедра китайської філології, кафедра корейської філології, кафедра східної філології, кафедра тюркської філології та кафедра японської філології.

Факультети економіки і права та слав'янської філології представлені 3 кафедрами. Кафедра менеджменту і маркетингу, кафедра права, кафедра іноземних мов – представляють факультет економіки та прав, та кафедра

російської мови і літератури, кафедра української філології та славістики, кафедра теорії та історії світової літератури імені професора В. І. Фесенко представляють факультет слав'янської філології відповідно.

Отже підсумовуючи аналіз факультетів можна зробити висновок, що загалом в університеті 6 факультетів з підготовчим відділенням для іноземних студентів, які відповідно сумарно складаються з 25 кафедр. Схему факультетів ми можемо бачити на рис. 2.2.1

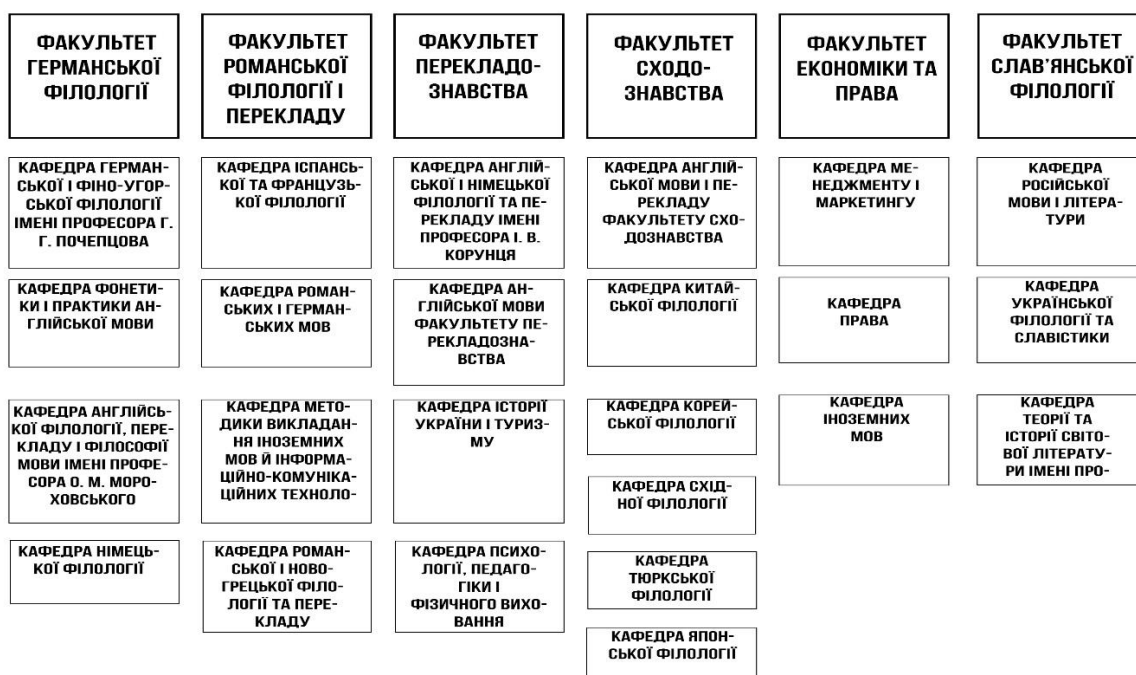

Рис. 2.2.1. «Схема факультетів і кафедр КНЛУ»

Невід'ємною частиною всього механізму в університеті є допоміжні структурні підрозділи. Ми називаємо їх допоміжними оскільки в порівнянні з факультетами їх діяльність малопомітна, але дуже важлива для повноцінного функціонування всієї системи.

Допоміжні структурні підрозділи – це навчально-методичний відділ, відділ кадрів, бухгалтерія, планово-фінансовий відділ, тендерний комітет, адміністративно-господарська служба, бібліотека, центр інформаційно-комунікаційних технологій, центр навчання іноземних мов і після дипломної

освіти, редакційно-видавничий відділ, первинна профспілкова організація, загальний відділ. Загалом 12 допоміжних підрозділів. Кожен підрозділ виконує свої функції. Наприклад бухгалтерія – веде бухгалтерський облік, тендерний комітет – займається тендерними закупівлями необхідного обладнання та ресурсів, інформаційно-комунікаційний центр – модерацією офіційного сайту, організацією дистанційного навчання, впровадженням новітнього програмного забезпечення для університету, відділ кадрів - прийом та аналіз кадрів, ведення обліку науково-педагогічного штату тощо.

Підрозділи пов'язані з організацією студентського життя – це сукупність підрозділів які безпосередньо пов'язані зі студентами, деякі з них взагалі представлені лише студентами. До них належать: спортивні секції, студентська рада, центр мистецтв і культури, наукове студентське товариство, профком студентів і аспірантів, центр моніторингу якості освіти і освітньої діяльності та гуртожитки. Тобто це підрозділи котрі в більшості представлені студентами, вони є одною з частин організаційної структури КНЛУ, мають свій бюджет, свої права и обов'язки.

Управлінська структура КНЛУ починається з вченої ради – це орган з найбільшими повноваженням, він приймає основні стратегічні рішення університету. Наступної за кількістю повноважень є посада ректора, який має заступника, а також ще багато зв'язків в системі управлінської структури. Ректору підпорядковуються 4 проректори: з навчально-виховної роботи, проректор з навчально-виховної роботи і міжнародних зв'язків, проректор з наукової роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи. Кожному проректорові також підпорядковуються начальники. Проректору з навчально-виховної роботи підпорядковуються начальник центру моніторингу якості освіти і освітньої діяльності, начальник загального відділу, начальник навчально-методичного відділу. Завідуючий архіву підпорядковується начальнику загального відділу. Проректору з навчально-виховної роботи і міжнародних зв'язків підпорядковується начальник відділу міжнародного

співробітництва та академічної мобільності. Проректора з наукової роботи працює з начальником відділу науково-дослідницьких робіт, начальником редакційно-видавничого відділу, завідувачим аспірантури, директором бібліотеки. І останньому проректору з адміністративно- господарських робіт підпорядковується начальник з адміністративно-господарської служби.

Декани 6 факультетів працюють напряму з ректором. В свою чергу кожному декану підпорядковуються завідувачі кафедр та науково-педагогічні працівники. Ну і останні 4 посади з котрими без посередників працює ректор - це начальник відділу кадрів, головний бухгалтер, голова тендерного комітету та планово- фінансовий відділ. Найкраще відображено управлінську структуру КНЛУ на схемі в (дод. Е)

Станом на 1 жовтня 2019 року кількість науково-педагогічних працівників в університеті налічується 532 працівника. З них мають науковий ступінь та/або вчене звання 306 і 59 мають ступінь доктора наук та/або вчене звання професора. Найбільші факультети по кількості педагогічних науково-педагогічні працівники: факультет перекладознавства – 110 та факультет сходознавства 11, найменший факультет економіки та права загальна кількість педагогів якого налічує 38 працівників [16].

2.3. Система дистанційного навчання КНЛУ

На мою думку, повноцінний аналіз системи можливо зробити завдяки системному підходу, проаналізувавши всі елементи дистанційної системи КНЛУ. Вважаю доцільним зазначити спочатку що в КНЛУ є підрозділ інформаційно-комунікаційних технологій (далі – центр ІКТ), котрий займається безпосередньо управлінням системи дистанційної освіти.

Центр ІКТ є структурним підрозділом Київського національного лінгвістичного університету, підпорядкованим проректорові з навчально-виховної роботи. [19]

Діяльність центру ІКТ визначається Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», чинним законодавством, Статутом Університету, Правилами внутрішнього розпорядку Університету та цим Положенням. Центр ІКТ створено рішенням вченої ради Університету для надання послуг студентам і працівникам Університету з інформатизації науково-педагогічної, інформаційної та управлінської діяльності Університету.

Основними завданням центру ІКТ є вирішення задач внутрішньо-університетської інформатизації, роботи в галузі забезпечення інформаційними технологіями і ресурсами освітнього процесу, наукової і управлінської діяльності Університету, розвиток інформаційного освітнього середовища Університету відповідно до міжнародних стандартів.

Основними завданнями та функціями центру ІКТ є:

- загальне керівництво роботою з формування та реалізації єдиної політики в галузі інформатизації науково-педагогічної та управлінської діяльності університету та його підрозділів;
- вивчення ринку нових інформаційно-комунікаційних технологій, програмних засобів навчального призначення та їх адаптація для потреб університету;
- розроблення та впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у науково-педагогічну та управлінську діяльність університету;
- технічний супровід освітнього процесу в комп'ютерних класах, лекційних та аудиторних приміщеннях, оснащених сучасною мультимедійною технікою;
- придбання, технічний супровід і ремонт комп'ютерної техніки;
- підтримка технічних і програмних ресурсів для впровадження в освітню діяльність університету дистанційного навчання;
- супровід інформаційного освітнього середовища університету на базі сучасних систем дистанційного навчання з метою підвищення ефективності праці науково-педагогічного та управлінського персоналу університету;

- забезпечення в університеті безперебійної роботи програмно-технічних засобів навчання та управління освітнім процесом.

Структура і штат центру ІКТ затверджується ректором Університету за поданням начальника центру.

Центр ІКТ об'єднує технічних працівників, що виконують роботу із забезпечення інформаційної, освітньої та організаційної діяльності щодо впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в університеті.

До складу центру ІКТ входять такі підрозділи: відділ інформаційних управлінських і освітніх систем; відділ інформаційних технологій і комп'ютерного навчання; відділ мережного адміністрування і технічного обслуговування.

Відділ інформаційних управлінських і освітніх систем виконує такі функції: впровадження та супровід інформаційної системи управління освітнім процесом у структурних підрозділах Університету, надання інформаційних і консультативних послуг науково-педагогічним працівникам університету з питань створення профілів у Google Академії, блогів та веб-сайтів, створення, оновлення та забезпечення функціонування офіційного веб-сайту університету, здійснення добору фахівців для роботи у відділі Центру.

Відділ інформаційних технологій і комп'ютерного навчання займається впровадженням і супроводом інформаційної системи підтримки діяльності приймальної комісії університету; впровадженням інформаційних технологій в освітній процес університету, технічним супроводом освітнього процесу в комп'ютерних класах, лекційних та аудиторних приміщеннях, оснащених сучасною проекційною мультимедійною технікою, та забезпечення в них належних умов для проведення науково-педагогічними працівниками університету навчальних занять.

Відділ мережного адміністрування і технічного обслуговування займається розширенням і розвитком загальноуніверситетської комп'ютерної

мережі, локальних мереж підрозділів у їх взаємодії з іншими службами університету, забезпеченням доступу співробітників Університету до мережі Інтернет і його сервісів.

Центр ІКТ очолює начальник, якого призначає на посаду та звільняє ректор Університету. Начальник центру ІКТ розподіляє обов'язки між працівниками Центру і розробляє їхні посадові інструкції.

З 2020 року центр ІКТ очолює Хусаїнов Р.В., який розподіляє обов'язки між працівниками Центру, персонально відповідає перед вченою радою та ректоратом Університету за виконання покладених на Центр завдань і функцій.

До складу підлеглих начальника центру ІКТ належать: Начальник відділу / Адміністратор ЄДЕБО, Інженер I категорії, Начальник відділу, провідні інженери та фахівці, адміністратор сайту/ системи Moodle.

Для повноцінного системного аналізу системи дистанційної освіти розглянемо та надамо оцінку кожній з таких систем:

- Апаратна система;
- Система програмного забезпечення;
- Телекомунікаційна система;
- Науково-матеріальна система;
- Навчальні система;
- Соціальні система;
- Глобальні система.

Почнемо з оцінки апаратної системи КНЛУ. Загалом апаратна система характеризує собою обладнання, необхідне для виготовлення навчальних матеріалів, налагодження та підтримання зв'язку між викладачем та учнями та налагодження комунікації між учнями. З кожним роком апаратна система покращується. Збільшується кількість власних портативних комп'ютерів, розширення і розвиток загальноуніверситетської комп'ютерної мережі, локальних мереж підрозділів у їх взаємодії з іншими службами університету, забезпеченням доступу співробітників Університету до мережі Інтернет і його

сервісів. Окрім цього створюються окремі технологічно забезпечені аудиторії з проекторами, широкополосним відключенням до мережі інтернет, ліцензованим програмним забезпеченням.

Під час проходження практики, на своєму досвіді впевнився в постійному розвитку технічної бази університету. При мені створювались тендери на закупівлю комп'ютерів, принтерів, веб-камер та іншого обладнання необхідного для якісного телекомунікаційного зв'язку.

Аналізуючи основне програмне забезпечення, які використовують університети для забезпечення даної задачі, виявилось що до таких належать навчальна платформа Moodle, корпоративна платформа Microsoft Teams, комунікаційне програмне забезпечення Zoom та веб-сервіс Google Classroom.

Спалах гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, змусив всі учбові заклади негайно організувати систему дистанційного навчання, для проведення повноцінного процесу навчання онлайн. Багато українських університетів уже мали досвід організації навчання за допомогою спеціального програмного забезпечення, в основному завдяки навчальній платформі Moodle. Moodle - це навчальна платформа, призначена для надання викладачам, адміністраторам та учням єдиної надійної, безпечної та інтегрованої системи для створення персоніфікованих навчальних середовищ [9]. Але оскільки функціонал даної платформи безпосередньо не призначений для встановлення повноцінної «відео» та «аудіо» комунікації, появилась потреба у використанні інших більш конкурентноспроможних програм для онлайн комунікації.

Перший час більшість учбових закладів користувались найпопулярнішими Skype та Zoom, але згодом, проаналізувавши ринок програмного забезпечення для організації дистанційного навчання почали набирати популярність Google Classroom та Microsoft Teams.

Перш ніж почати робити висновки пропоную подивитись на статистику. Перша статистика взята з офіційного сайту G2. G2 - це найбільший у світі

ринок технологій, де підприємства можуть відкривати, переглядати та керувати технологією, необхідною для досягнення свого потенціалу.

Ознайомимся з «G2 Grid®», де представлені найкращі програмні продукти для відеоконференцій. G2 оцінює товари та продавців на основі оглядів, зібраних спільнотою користувачів, а також даних, зведених з інтернет-джерел та соціальних мереж. [4]

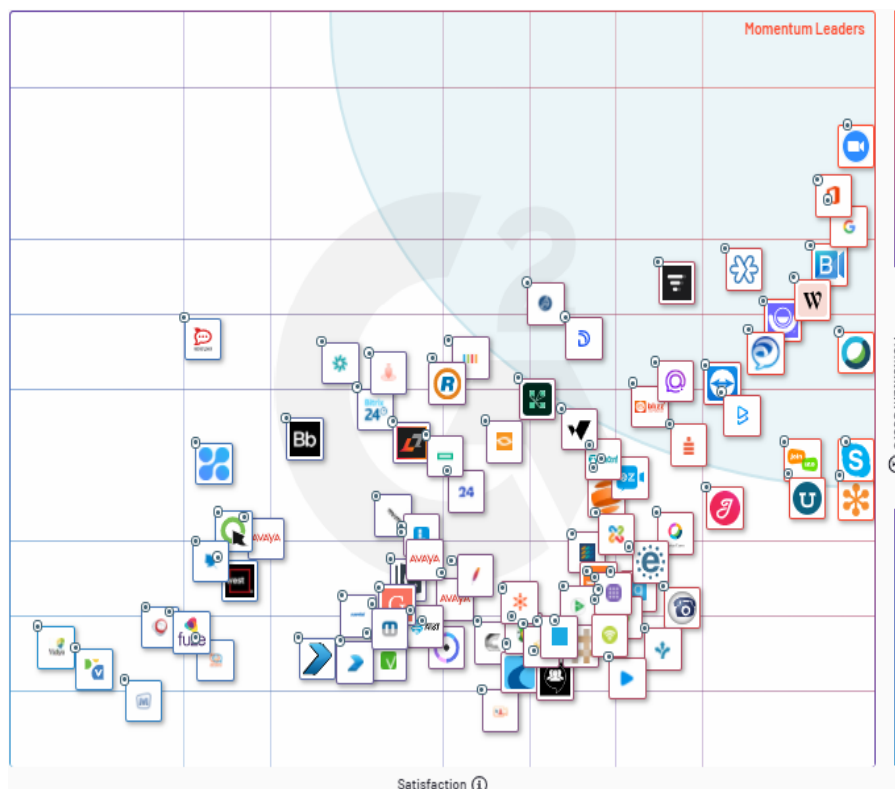

Рис. 2.3.1. «Сітка ринку програмного забезпечення «G2 Grid®»»

Як ми можемо спостерігати на рис. 2.3.1, лідерами ринку програмного забезпечення для відеоконференцій є Zoom, Microsoft Teams та Google Meet.

Для більшої наочності візьмемо офіційну статистику TrustRadius, одного з найбільш довірених сайтів огляду бізнес-технологій [12].

В TrustRadius оцінка програм для відеоконференцій відбувалась за такими критеріями: якість аудіо та відео, наявність спільного доступ до екрану, підтримка декількох пристроїв, простота інтерфейсу, наявність чату,

можливість запису нарад. Підбивши всі критерії вийшла така двовимірна діаграма (див. рис. 2.3.2).

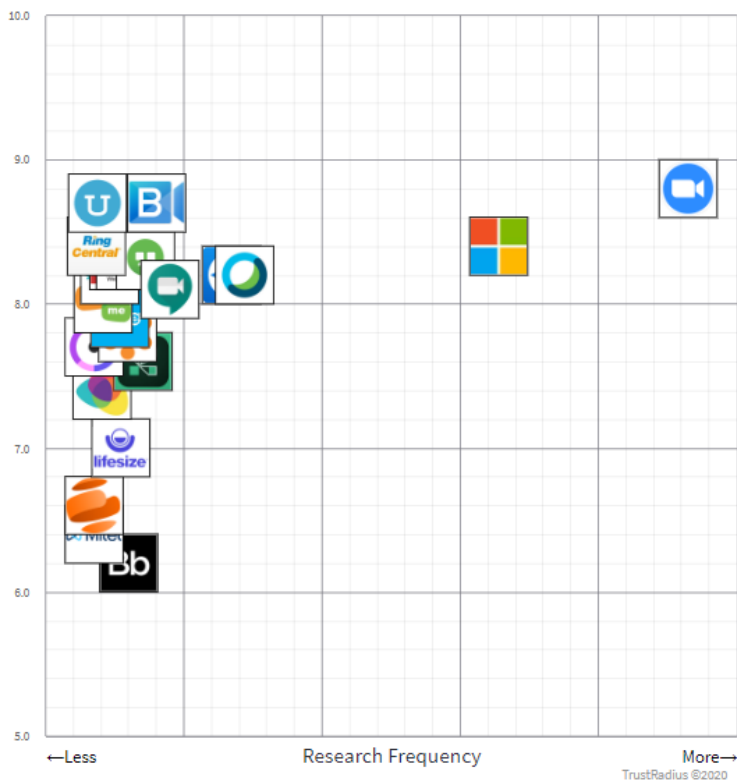

Рис. 2.3.2. «Діаграма ринку програм для відеоконференцій TrustRadius»

Ми можемо побачити що лідером є Zoom, після нього йде Microsoft Teams, а Google Meet посідає 5 місце після Webex Meetings та TeamViewer. Оскільки Webex Meetings та TeamViewer більше використовуються приватними підприємствами і корпораціями, то ми не будемо брати їх до уваги, а проаналізуємо три основних системи що найбільш популярні серед українських вищих учбових закладів. Проаналізувавши статистику використання програмних продуктів для відеоконференцій з двох бізнес-технологічних сайтів можна зробити висновок що Zoom, Microsoft Teams, та Google Meet є найбільш конкурентноспроможними продуктами.

Продовжимо аналізом порівнянням двох основних конкурентів Zoom та Microsoft Teams за характеристиками функцій доступних в безкоштовних

версіях цих продуктів. Данні були взяті з офіційних сайтів [8,13]. Розглянемо табл. 2.3.1.

Таблиця 2.3.1

«Порівняльна таблиця можливостей Zoom та Microsoft Teams»

	Zoom (безкоштовна версія)	Microsoft Teams (безкоштовна версія)
Тривалість конференції	40 хв	24 год
Кількість користувачів в конференції	100 користувачів	300 користувачів
Гло з можливістю налаштування	+	+
Заплановані наради	+	+
Спільний перегляд екрана	+	+
Запис конференцій	локально	тільки в платних версіях
Чат та можливість пошуку в системі	+	+
Спільне використання	+	+
Зал очікування	+	-
Приватний і груповий чат	+	+
Технічна підтримка	тільки по заявкам	цілодобова телефонна й онлайн-підтримка
Вкладення в чаті	не заявлено	2 ГБ на користувача
Шифрування даних під час зберігання	-	+
Створення команд	-	+

Почнемо аналіз наявних функцій з тривалості проведення конференцій. Бачимо, що кращим є Microsoft Teams, який дає змогу використовувати зал конференції протягом 24 годин. Zoom пропонує 40 хвилин користування, після чого конференція закінчується для всіх учасників, а повторне підключення

можливе після створення кімнати організатором. Цей недолік змусив освітні заклади звернути увагу на інше програмне забезпечення для відеоконференцій. Одночасно в Microsoft може бути до 300 користувачів, в Zoom - лише 100.

В обох програмах є можливість налаштування тла, організація запланованих нарад, спільне використання та перегляд екрану, чат (приватний та груповий) та можливість пошуку в системі.

Функція запису конференцій доступна у Zoom локально, в Microsoft Teams – в платних версіях. Технічна підтримка доступна в обох програмних забезпеченнях (в Zoom тільки по заявках).

Найбільшою перевагою Microsoft Teams є можливість створення команд та планування освітнього процесу, в той час як в Zoom наявна лише функція відеоконференцій.

Отже, Microsoft Teams є повноцінною системою для організації дистанційного навчання з можливостями своїх конкурентів, які пропонують лише функції відеозв'язку.

Аналізуючи досвід інших освітніх закладів, можна зробити висновок, що альтернативами подібних програм є Moodle та Google Classrooms. Наприклад, Moodle використовують Київський Університет імені Бориса Грінченка, Київський національний економічний університет, Київський національний торговельно-економічний університет, Сумський державний університет, Київський національний лінгвістичний університет та інші. Програмне забезпечення Microsoft Teams використовується меншою кількістю українських закладів вищої освіти в порівнянні із Zoom, не дивлячись на більший спектр доступних функцій.

Таблиця 2.3.2

«Кількість використання системи Moodle станом на 10.10.2020»

Кафедра	Дисципліна	Викладач	Подій за останні 180 днів
---------	------------	----------	---------------------------

Факультет перекладознавства			
	ФП	Разом	119886
Факультет сходознавства			
	ФС	Разом	323919
Факультет германської філології			
	ФГФ	Разом	435527
Факультет романської філології і перекладу			
	ФРФ	Разом	175505
Факультет економіки і права			
	ФЕП	Разом	17482
Факультет слов'янської філології			
	ФСФ	Разом	23975

Аналізуючи табл. 2.3.2 в якій зображено статистику використання Moodle по факультетам станом на 10 жовтня 2020 року, можна зробити висновок, що окрім Microsoft Teams, в університеті активно використовується і данна навчальна платформа. Найактивніше її використовує факультет германської філології з результатом 435527 подій за останні 180 днів та факультет сходознавства з кількістю подій – 323919. Найменш активним факультетом економіка та право – 17482 події.

Moodle і Microsoft Teams – є основним програмним забезпеченням КНЛУ зазначеним в положеннях університету, тобто тим що повинен використовуватись для організації дистанційного навчання в обов'язковому порядку. А виходячи з аналізу досвіду використання університетами програмного забезпечення та аналізу ринку програмного забезпечення для відеоконференцій, ми розуміємо, що центр ІКТ ефективно використовує свою дослідницьку та аналітичну роботу з залучення новітніх технологій в навчальний процес.

Телекомунікаційні системи необхідні для зв'язку викладача з учнями та забезпечення зв'язку між учнями також підтримуються на задовільному рівні. Розвивається загальноуніверситетська мережа інтернету та бездротовий зв'язок, так КНЛУ співпрацює з компаніями «МТС» та «Київстар», розміщуючи на будівлях вишки для покращення мобільного на інтернет зв'язку.

Науково-матеріальні системи - це курси, модулі, навчальні об'єкти та допоміжні елементи, такі як бази даних, які включають дизайн та зміст навчальних дисциплін для кожного предмета, область знань, набір навичок та компетентність, що викладаються та вивчаються. На мою думку навчальні програми деяких курсів застарілі, і втрачають актуальність в умовах сучасного розвитку. Тому наразі науково-матеріальні потребують осучаснення задля більшої актуальності.

Соціальні системи складаються з осіб, які працюють у державних установах або приватних організаціях, що створюють правову та фінансову основу для функціонування освіти. Закони, що регулюють питання акредитації, телекомунікацій та авторських прав, сильно впливають на практику дистанційної освіти. Крім того, розподіл державних та приватних коштів на дистанційну освіту має вирішальний вплив на доступність програм для учнів. На момент 2021 року, соціальні системи працюють гірше, ніж в попередні роки, зокрема тому, що у прийнятих змінах до бюджету не збережені 250 мільйонів гривень, передбачених, зокрема, на навчальне обладнання для університетів, та 400 млн грн базового фінансування науки у вишах. В свою чергу – це сповільнить розвиток дистанційної освіти не тільки в КНЛУ, а й в інших ЗВО України.

Глобальні системи котрі складаються з мережі установ та міжнародних асоціацій - роблять дистанційну освіту життєздатною у всьому світі. Протягом останніх років серйозні структурні зміни у відносинах між країнами сприяли безпосередній співпраці між установами та особистому співробітництву в дистанційній освіті, а також покращенню співпраці між урядами та

неурядовими організаціями. Розповсюдження інтернету, дає змогу бачити світові тенденції, обмінюватись досвідом да прискорити загальний розвиток людства не тільки в сфері дистанційної освіти, а і в інших.

Підсумовуючи всю інформацію можна зазначити, що робота центру ІКТ в КНЛУ грає дуже важливу роль, особливо останні 2 роки через проблеми спричинені спалахом гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Окрім цього з розвитком діджиталізації та інформатизації всього навколо, роль центру ІКТ має безпосередню важливість в аналізі сучасного програмного забезпечення, впровадженні та супроводі інформаційної системи управління освітнім процесом у структурних підрозділах університету, розширенні і розвитку загальноуніверситетської комп'ютерної мережі.

Аналізуючи досвід використання програмного забезпечення для організації дистанційного навчання КНЛУ, можна зробити висновок, що аналіз сучасного ринку програмного забезпечення відбувається ефективно, оскільки програмне забезпечення котре використовує КНЛУ є лідером на ринку.

На даний момент Moodle та Microsoft Teams – є основним програмним забезпеченням КНЛУ зазначеним в положеннях університету, тобто тим що повинен використовуватись для організації дистанційного навчання в обов'язковому порядку. А виходячи з аналізу систем навчальних курсів і соціальних можна зазначити, що данні підсистеми є негативними серед других.

КНЛУ використовує сучасне програмне забезпечення котре вважається конкурентним на світовому ринку програм для дистанційного навчання, але підхід до створення навчальних курсів та зменшене фінансування від держави гальмує загальний університетський процес розвитку дистанційної освіти.

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В КНЛУ

Як свідчить аналіз системи дистанційного навчання, проведений у другому розділі система дистанційної освіти має як плюси так і мінуси. Почнемо з плюсів, таких як програмне забезпечення та апаратні системи.

Система програмного забезпечення КНЛУ є досить розвиненою. Центр ІКТ веде активну роботу з залучення новітніх технологій, проводить постійний аналіз ринку продуктів програмного забезпечення, що дає змогу університету якісно виконувати процес дистанційної освіти.

На даний момент основними цифровими продуктами для онлайн навчання КНЛУ являється Microsoft Teams і Moodle. Це дві різні за принципом навчання системи.

Microsoft Teams використовується для якісної співпраці в онлайн форматі, за допомогою відеозв'язку, можливостей організації і реалізації навчального плану дистанційно.

Moodle - це навчальна платформа, призначена для надання викладачам, адміністраторам та учням єдиної надійної, безпечної та інтегрованої системи для створення персоніфікованих навчальних середовищ. В цілому дана платформа в межах університету використовується для оцінки якості знань у студентів завдяки завданням у тестовій формі. Тобто вона дає змогу швидко проводити необхідний зріз знань, проводити самостійні та індивідуальні роботи. Плюсами даної системи є загальна доступність як зі сторони студентів так і педагогів.

Одним з основних показників роботи викладачів на освітньому сайті є наявність записаних студентів на курс. Виходячи зі статистики станом на 09.10.2020 ми бачимо достатньо велику активність.

Найбільш активно використовують можливості Освітнього сайту кафедри: кафедра німецької філології, кафедра фонетики і практики англійської

мови, кафедра методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій, кафедра англійської мови і перекладу факультету сходознавства, кафедра теорії та історії світової літератури імені професора В.І. Фесенко.

Рис. 3.1. «Кількість записаних на курс студентів станом на 09.10.2020»

Практично не використовують: факультет перекладознавства, факультет економіки і права. Основними проблемами котрі виникають є:

1. Реєстрація студентів. Треба на початку кожного навчального року зробити реєстрацію першого курсу. Так як тепер система мудл пов'язана з Office 365, то треба узгодити списки студентів.
2. Об'єднання двох системи Moodle і Office 365.
3. Призначення менеджерів кафедр по роботі в Moodle. Менеджери повинні відслідковувати зміни на кафедрі (звільнення або поява викладачів, зміни назв дисциплін та інше).

Для спрощення роботи менеджерів зі списками є рекомендація залучення системи «mConnect» від Scooler, роль якої є безпосередньо об'єднання двох платформ Moodle і Office 365 (тобто Microsoft Teams).

Дана програма дає змогу зробити одне глибоко інтегроване віртуальне навчальне та робоче середовище. Тобто Moodle використовується для навчання: праця з курсами Moodle, як і раніше, Microsoft Teams для співпраці: розширення можливостей співпраці та отримання доступу до тисяч сторонніх програм Teams.

Microsoft 365 – це продуктивність, отримання глибокої інтеграції з програмами Word, Power Point, хмари та настільних ПК.

Додаток «mConnect» створює безперебійну роботу для кінцевого користувача, працюючи в Moodle та з усіма функціями Teams в одному додатку.

Додаток «mConnect» дозволяє адміністраторам Moodle автоматично налаштовувати команду для кожного курсу Moodle, роблячи всю функціональність, пропоновану Teams, миттєво доступною для кожного курсу в Moodle.

Додаток «mConnect» - офіційний додаток від Microsoft для підключення Moodle до команд. Додаток розроблено та підтримується Scooler, давнім надійним партнером Microsoft Gold в галузі освіти. [10]

Даний додаток можна безкоштовно завантажити, безкоштовно встановити та безкоштовно використовувати - скільки завгодно. Місія Scooler поділитися найкращим інструментом навчання та зробити його доступним для всіх. Безкоштовна версія зроблена з урахуванням любові та простоти використання. Завантажити його можна з магазину додатків Teams.

Залучення mConnect дає такі основні переваги.

- Єдиний вхід. Вхід до команд для автоматичного доступу до Moodle за допомогою єдиного входу (SSO). Підтримуються кілька методів входу та автентифікації.
- Співпраця. Поліпшення спілкування, продуктивності та колективної роботи, інтегруючи такі інструменти, як чат, документи, спільні файли та онлайнві зустрічі в одному інтерфейсі користувача.

- Один робочий простір. Доступ до курсів, тем, завдань та календаря Moodle із каналів Teams. Можливість бути організованими за допомогою вкладки навчання, спільних приміщень для класу або будь-якого типу спільної групи.
- Контроль. Дозволяє затвердженим адміністраторам створювати групові групи, встановлювати дозволи для кожної команди та надавати викладачам більшу гнучкість за потреби.

До основних функцій належить: створення групових та індивідуальних команд на основі курсів Moodle, об'єднання своєї існуючої команди з курсами Moodle, синхронізація членів з Moodle до команд курсу, перегляд деталей курсу Moodle у командах, створення теми курсу як каналу в команді, створення групи курсу як каналу в команді, налаштування шаблонів створення команд в курси, єдиний вхід, запуск поряд з OneDrive, Outlook, дзвінками, чатами тощо.

Підсумовуючи пропозицію введення «mConnect» можна сказати, що дана рекомендація дає змогу спростити роботу адміністраторів мережі, зменшуючи кількість задач. Об'єднання команд між платформами, введення єдиної платформи котра поєднує дві системи, бази студентів і педагогів. Фактично з залученням цієї програми ми частково вирішуємо три поставлених проблеми. Данна пропозиція оптимізує діяльність центру ІКТ та зменшить обсяг роботи робітників.

Апаратні системи, тобто необхідне обладнання для комунікації між студентом і викладачем, загалом знаходяться на задовільному рівні. В університеті є необхідна кількість комп'ютерів для проведення одночасного повноцінного учбового процесу. Відбувається постійне оновлення комп'ютерів, проекторів, веб-камер та інших технічних засобів для навчання.

Вважаю, що с розвитком сучасних технологічних тенденцій університету необхідно постійне оновлення наявної технічної бази та створення більшої кількості новітніх аудиторій з необхідним обладнанням для навчання.

Окрім цього вважаю доцільним запропонувати створення єдиного інформаційного середовища для університету, яке буде об'єднувати все наявне програмне забезпечення в одній системі та дозволить впровадити технології дистанційного навчання студентів в мобільних, мережевих та ТВ технологіях, з можливістю дистанційного навчання в онлайн і офлайн форматах.

Телекомунікаційні системи також мають перспективу розвитку. Потрібне створення бездротової системи доступу до всесвітньої мережі Інтернет. Тому, що наявних «Wi-fi» технологій недостатньо щоб повністю забезпечити потреби студентів, викладачів та адміністративних підрозділів. Окрім цього основний робота повинна бути зосереджена на якості зв'язку даної системи, а не на площі її покриття. Після спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 і переведення навчання на дистанційне була змога переконатись у якості зв'язку університетської наявної мережі. Досить часто відбувались перебої у зв'язку під час проведення пар, зникнення звуку, погана якість відео тощо.

Тому безумовно дана система потребує скорішого оновлення. Оскільки саме від мережевих технологій в першу чергу залежить процес дистанційної освіти.

Наступною не більш важливою в проведенні онлайн навчання є науково-матеріальна система. Виходячи з відгуків студентів з різних факультетів можна сказати, що модулі, курси, навчальні об'єкти потребують негайного оновлення.

Загалом, програма навчання на деяких факультетах та предметах неначе не змінювалась десятками років. Книжки 1980 років, презентації по менеджменту з картинками з 2000-х років, приклади викладачів які уже не корелюють з нашою сучасністю. Це актуальні приклади з досвіду студентів. Для вирішення даної проблеми потрібне оновлення поточної програми на більш новітню, з залученням новітніх наукових методів і методів навчання, а також постійне підвищення кваліфікації та осучаснення знань педагогічного колективу університету.

Соціальні системи мають свої недоліки як і всі інші. Першим з них виявилась проблема зменшення державних витрат на технічне забезпечення університетів. Завдяки цьому кроку, КНЛУ і інші університети будуть позбавленні в 2021 році державних коштів для модернізації своєї технічно-матеріальної бази. Це безумовно залишить слід на швидкості адаптації університету до швидкоплинності сучасних змін. А також другою основною проблемою в університеті є всеохоплююча бюрократія та мінімум електронного документообігу. Тому її рішенням буде введення єдиного централізованого документообігу.

Категорія глобальних систем не залежить лише від університету. Данні системи – є тими самими швидкозмінними тенденціями які диктують темпи сучасного розвитку. Центр ІКТ веде постійний аналіз ринку новітніх технологій та займається їх впровадженням.

Окрім аналізу та рекомендацій основних систем КНЛУ, необхідно також підкреслити інші проблеми, такі як контроль навчання під час онлайн формату навчання.

У зв'язку з введенням карантинного періоду університет був вимушений вийти на дистанційне навчання. С самого початку навчальні програми не були до цього готові. Вся система, випробовувалась в повній мірі вперше, тому перший час був потрачений на загальну адаптацію навчання до онлайн формату.

Оскільки вся увага була зосереджена на стабілізації процесу дистанційного навчання, деякі аспекти були упущені з зору. На мою думку, якість контролю за навчанням, підведення статистики відсутності стало значно менше. Оскільки система не забороняла цього, багато студентів цим користувались.

Тому, контроль виконання необхідної навчальної програми повинен вестись індивідуально, з певними штрафними покараннями за них. Необхідне створення чіткого алгоритму дій, задача якого буде визначати певні рамки як

студента так і викладача. Для внесення конкретизації у регламенті дистанційного навчального процесу необхідно створити певний документ. У якому будуть прописані всі вимоги і можливості суб'єктів навчального процесу, та з яким будуть ознайомлені обидві сторони. Даний документ може включати загальні правила поведінки, академічної етики та штрафними санкціями. Впровадження таких мір визначить зону компетентностей викладачів та визначить рамки для студентів.

Не дивлячись на непередбачуваність і серйозність сучасних проблем, університет показую досить високий рівень компетенцій. Через карантин та інші обмеження університет був вимушений, в короткі терміни перевести весь процес навчання в онлайн формат, що успішно було зроблено та нормалізовано через 2-3 місяці.

ВИСНОВКИ

Як показує світова історія, технології відкривають нові можливості і дають змогу людям адаптуватись до проблем швидше. Розвиток комп'ютерних та інтернет технологій надає людству такі можливості як дистанційне спілкування, відео та аудіо телеконференції.

Дистанційне навчання як наука категорія почало глибоко вивчатись лише в середині ХХ століття. На даний момент тема навчання онлайн є досить актуальною, оскільки останні світові події, зокрема карантинні обмеження через спалах гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, змусили науковців з усього світу почати негайне вивчення даної теми. Тема освіти досить важлива для кожної країни, оскільки від її якості залежить якість кваліфікованих кадрів у країні, а тобто кількості нових відкриттів які можуть змінити людство на краще.

Проблема організації повноцінної системи дистанційної освіти вимагає системного погляду на проблему та аналізу кожного елемента як частини однієї великої системи. Системний підхід до дистанційної освіти забезпечує широту, необхідну для розуміння галузі, що включає теорії та методи практичної діяльності з різних дисциплін.

Під час виробничої практики, мій фокус був на аналізі програмного забезпечення та системи дистанційного навчання КНЛУ. Однієї з підсистем. Почавши більш глибоко вивчати тему управління дистанційного навчання, я зрозумів, що вона полягає не тільки в програмному забезпеченні, а в інших чинниках.

В даній роботі був проведений аналіз системи дистанційної освіти КНЛУ за методикою запропонованою Майклом Муром. Дана методика розуміє під собою дистанційну освіту – як комплекс взаємопов'язаних підсистем, аналізуючи котрі можна оцінити загальну оцінку системи, а також надати рекомендації щодо покращення кожної з підсистем.

Правильну оцінку системі можна надати тільки після повноцінного аналізу всіх її чинників. До таких, як ми зрозуміли в першому розділі, належать: апаратні системи, система програмного забезпечення, телекомунікаційні, науково-матеріальні, навчальні, соціальні та глобальні системи.

Проаналізувавши кожну підсистему дистанційної освіти, можна сказати що кожна має свої недоліки та проблеми, потребує розвитку та вирішення поставлених проблем.

В 3 розділі були запропоновані методи та рекомендації вирішення найдених проблем. Наприклад було запропоновано введення в роботи безкоштовної програми «mConnect» від Scooler , що об'єднує Moodle і Microsoft Teams і допоможе раціоналізувати роботу центру ІКТ.

Окрім цього були проаналізовані соціальні, науково-матеріальні, апаратні і глобальні системи та надані рекомендації щодо їх покращення.

Підсумовуючи всю інформацію надану в звіті можна визначити, що робота центру ІКТ в КНЛУ грає дуже важливу роль, особливо останні 2 роки через проблеми спричинені спалахом гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Окрім цього з розвитком діджиталізації та інформатизації всього навколо, роль центру ІКТ має безпосередню важливість в аналізі сучасного програмного забезпечення, впровадженні та супроводі інформаційної системи управління освітнім процесом у структурних підрозділах університету, розширенні і розвитку загальноуніверситетської комп'ютерної мережі.

А виходячи з аналізу досвіду використання університетами програмного забезпечення та аналізу ринку програмного забезпечення для відеоконференцій, ми розуміємо, що центр ІКТ ефективно використовує свою дослідницьку та аналітичну роботу з залучення новітніх технологій в навчальний процес.

Але як вже було зазначено вище, дистанційна освіта – це система різних елементів, тому ІКТ це лише один із багатьох елементів що здатен змінити

загальну систему. Окрім цього необхідний розвитку наукових матеріалів, постійне оновлення та модернізація апаратних систем, фінансування з боку держави, боротьба з бюрократією тощо. Постійний аналіз та робота над помилками єдина запорука розвитку.

РЕЗЮМЕ

Спалах гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, змусив всі учбові заклади негайно організовувати та модернізувати систему дистанційного навчання, для проведення повноцінного процесу навчання онлайн, що стало поштовхом до більш детальнішого аналізу систем управління дистанційним навчання та ринку програмного забезпечення для відеоконференцій і організації навчального процесу. Саме через виникнення необхідності організації повноцінного дистанційного процесу навчання данна проблема наразі є актуальною.

Метою дипломної роботи було проведення повноцінного аналізу системи дистанційного навчання закладу вищої освіти та надання рекомендацій для її покращення.

В данній роботі був проведений аналіз системи дистанційної освіти КНЛУ за методикою запропонованою Майклом Муром та надано оцінку системі, після повноцінного аналізу всіх її чинників.

Проаналізувавши кожну підсистему дистанційної освіти, можна сказати що кожна має свої недоліки та проблеми, потребує розвитку та вирішення поставлених проблем.

В роботі були запропоновані методи та рекомендації вирішення знайдених проблем. Наприклад було запропоновано введення в роботи безкоштовної програми «mConnect» від Scooler , що об'єднує Moodle і Microsoft Teams і допоможе раціоналізувати роботу центру ІКТ. Окрім цього були надані методи боротьби з бюрократією, рекомендації щодо покращення наукових програм навчання, методи вирішення проблем контролю якості знань здобувачів освіти.

Як висновок було зазначено, що система дистанційної освіти – багатoelementна категорія, вона складається з великої кількості підсистем, що безпосередньо впливають на систему в цілому. Тому для її покращення потрібен глибинний аналіз та робота над кожною з підсистем.

RESUME

The outbreak of acute respiratory illness COVID-19, caused by the coronavirus SARS-CoV-2, forced all schools to immediately organize and modernize the distance learning system for a full online learning process, which prompted a more detailed analysis of distance learning systems and software market for video conferencing and organization of the educational process. It is because of the need to organize a full-fledged distance learning process that this problem is currently acute.

The purpose of the thesis was to conduct a full analysis of the distance learning system of higher education and provide recommendations for its improvement.

In this thesis, an analysis of the distance education system of KNLU was carried out according to the method proposed by Michael Moore and an assessment of the system was given, after a full analysis of all its factors.

Analyzing each subsystem of distance education, we can say that each has its shortcomings and problems, needs to develop and solve problems.

The methods and recommendations of solving the found problems were offered in the work. For example, Scooler's free «mConnect» program, which brings together Moodle and Microsoft Teams and helps streamline the ICT center, has been proposed. In addition, methods of combating bureaucracy, recommendations for improving scientific curricula, methods of solving problems of quality control of knowledge of students were provided.

In conclusion, it was noted that the system of distance education is a multi-element category, it consists of a large number of subsystems that directly affect the system as a whole. Therefore, in-depth analysis and work on each of the subsystems is required to improve it.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Christopher Pappas. The History Of Blended Learning. Elearning Industry
URL: <https://elearningindustry.com/history-of-blended-learning>
2. Correspondence Study to Distance Education. The Association for Educational Communications and Technology URL:
<http://members.aect.org/edtech/ed1/13/13-02.html>
3. Encyclopaedia Britannica, Book of the year. 2009. с.231
4. G2Grid URL: https://www.g2.com/categories/video-conferencing#highest_rated
5. Historical Overview. The Association for Educational Communications and Technology URL: <http://members.aect.org/edtech/ed1/11/11-02.html>
6. Michael Grahame Moore, Handbook of Distance Education 2013. с. 61
7. Michael Simonson, Susan M. Zvacek, Sharon Smaldino, Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education. 2019. с. 32
8. Microsoft Teams URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/microsoft-teams/free>
9. Moodle URL: <https://moodle.org/?lang=ru>
10. Moodle™ and Teams together, Skooler . URL:
<https://skooler.com/mconnect/>
- 11.The Evolution of Distance Learning. Florida National Univeristy URL:
<https://www.fnu.edu/evolution-distance-learning/>
- 12.Web and Video Conferencing Software TrustMap TRUSTEDIUS URL:
<https://www.trustradius.com/web-conferencing>
- 13.Zoom URL: <https://zoom.us/>
14. Державний бюджет-2021: що чекає освіту?, ОСВІТА.UA URL:
<https://osvita.ua/news/76734/>
15. Дистанційна освіта у світі, URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/world/>
16. Київський національний лінгвістичний університет URL:
<http://www.knlu.edu.ua/>

17. МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, Наказ «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» № 466 від 25.04.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>
18. Науково педагогічний склад Університету URL: <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/konkursi-na-zamishchennya-vakantnikh-posad>
19. Положення про Центр інформаційно-комунікаційних технологій Університету URL: <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/tsentr-informatsijno-komunikativnikh-tekhnologij/polozhennya>
20. Сучасні тенденції розвитку освітніх технологій , Кафедра менеджменту Львівського торговельно-економічного університету URL: <https://kerivnyk.info/2020/10/myronov-savchyn-myronova.html>
21. Державна служба статистики «Заклади вищої та фахової передвищої освіти (2020)» URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Форма №1 «Звіт про фінансовий стан»

БАЛАНС
на 01 січня 2021 року

Форма №1-дс

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
<i>Основні засоби:</i>	1000	107722109	111190191
первісна вартість	1001	232760171	238769374
знос	1002	125038062	127579183
<i>Інвестиційна нерухомість:</i>	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
<i>Нематеріальні активи:</i>	1020	71000	71000
первісна вартість	1021	71000	71000
накопичена амортизація	1022	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1030	-	-
<i>Довгострокові біологічні активи:</i>	1040	-	-
первісна вартість	1041	-	-
накопичена амортизація	1042	-	-
Запаси	1050	2791632	3329674
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	110584741	114590865
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	10124	4448
<i>Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:</i>	1110	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-
акцій та інші форми участі в капіталі	1112	-	-
<i>Поточна дебіторська заборгованість:</i>			
за розрахунками з бюджетом	1120	-	4609
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	427269	442498
за наданими кредитами	1130	-	-
за виданими авансами	1135	-	-

Продовження додатку А

за розрахунками із соціального страхування	1140	32133	-
за внутрішніми розрахунками	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	207002	309203
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:</i>			
<i>національній валюті, у тому числі в:</i>	1160	65366869	73247023
касї	1161	4010	11459
казначействі	1162	65362859	73235564
установах банків	1163	-	-
дорозі	1164	-	-
іноземній валюті	1165	3087096	6615703
<i>Кошти бюджетів та інших клієнтів на:</i>			
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-
<i>рахунках в установах банків, у тому числі в:</i>	1175	-	-
національній валюті	1176	-	-
іноземній валюті	1177	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-
Усього за розділом II	1195	69130493	80623484
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	197200	97107
БАЛАНС	1300	179912434	195311456

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	202616063	208364477
Капітал у дооцінках	1410	-	-
Фінансовий результат	1420	-31234071	-23194033
Капітал у підприємствах	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільове фінансування	1450	-	-
Усього за розділом I	1495	171381992	185170444
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
<i>Довгострокові зобов'язання:</i>			
за цінними паперами	1500	-	-
за кредитами	1510	10124	4448
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-
<i>Поточні зобов'язання:</i>			
за платежами до бюджету	1540	42122	35100
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1545	11101	2783
за кредитами	1550	-	-
за одержаними авансами	1555	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	46766	45598
за розрахунками із соціального страхування	1565	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	-	-
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	8418489	10052804
за цінними паперами	1576	-	-
Усього за розділом II	1595	8528602	10140733
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	-	-

Продовження додатку А

IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	1840	279
БАЛАНС	1800	179912434	195311456

Керівник (посадова особа)

Головний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)

Роман ВАСЬКО

Наталія ІВАНЮХА

Форма №2 «Звіт про фінансові результати»

**ЗВІТ
ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**
за 2020 рік

Форма №2-дс

I. ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
ДОХОДИ			
<i>Доходи від обмінних операцій</i>			
Бюджетні асигнування	2010	78338329	78824949
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	101331970	96253684
Доходи від продажу активів	2030	14945	2827
Фінансові доходи	2040	3564321	3258904
Інші доходи від обмінних операцій	2050	1658910	576676
Усього доходів від обмінних операцій	2080	184908475	178917040
<i>Доходи від необмінних операцій</i>			
Податкові надходження	2090	-	-
Неподаткові надходження	2100	-	-
Трансферти	2110	-	-
Надходження до державних цільових фондів	2120	-	-
Інші доходи від необмінних операцій	2130	1187524	1783766
Усього доходів від необмінних операцій	2170	1187524	1783766
Усього доходів	2200	186095999	180700806
ВИТРАТИ			
<i>Витрати за обмінними операціями</i>			
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	79252508	77393512
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	99313172	92273680
Витрати з продажу активів	2230	-	-
Фінансові витрати	2240	-	-
Інші витрати за обмінними операціями	2250	524715	2086500
Усього витрат за обмінними операціями	2290	179090395	171753692

Продовження додатку Б

<i>Витрати за необхідними операціями</i>			
Трансферти	2300	-	-
Інші витрати за необхідними операціями	2310	-	58608
Усього витрат за необхідними операціями	2340	-	58608
Усього витрат	2380	179090395	171812300
Профіцит/дефіцит за звітний період	2390	7005604	8888506

II. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ) ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ ВИДАТКІВ ТА КРЕДИТУВАННЯ БЮДЖЕТУ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Загальнодержавні функції	2420	-	-
Оборона	2430	-	-
Громадський порядок, безпека та судова влада	2440	-	-
Економічна діяльність	2450	-	-
Охорона навколишнього природного середовища	2460	-	-
Житлово-комунальне господарство	2470	-	-
Охорона здоров'я	2480	-	-
Духовний та фізичний розвиток	2490	-	-
Освіта	2500	179090395	171812300
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2510	-	-
УСЬОГО:	2520	179090395	171812300

III. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ)

Стаття	Код рядка	Загальний фонд			Спеціальний фонд		
		план на звітний рік	фактична сума виконання за звітний період	різниця (графа 4 мінус графа 3)	план на звітний рік із урахуванням змін	фактична сума виконання за звітний період	різниця (графа 7 мінус графа 6)
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>ДОХОДИ</i>							
Податкові надходження	2530	-	-	-	-	-	-
Неподаткові надходження	2540	-	-	-	-	-	-
Доходи від власності та підприємницької діяльності	2541	-	-	-	-	-	-
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	2542	-	-	-	-	-	-
Інші неподаткові надходження	2543	-	-	-	-	-	-
Власні надходження бюджетних установ	2544	-	-	-	-	-	-
Доходи від операцій з капіталом	2550	-	-	-	-	-	-
Офіційні трансферти, з яких:	2560	-	-	-	-	-	-
від органів державного управління	2561	-	-	-	-	-	-
Цільові фонди	2570	-	-	-	-	-	-
Надходження державних цільових фондів	2580	-	-	-	-	-	-
Надходження Пенсійного фонду України	2581	-	-	-	-	-	-

Продовження додатку Б

Надходження Фонду запозичень ізового державного соціального страхування України на випадок безробіття	2582	-	-	-	-	-	-
Надходження Фонду соціального страхування України	2583	-	-	-	-	-	-
Інші надходження	2590	-	-	-	-	-	-
Усього доходів	2609	-	-	-	-	-	-
ВИТРАТИ							
Оплата праці і нарахунок на заробітну плату	2610	-	-	-	-	-	-
Використання товарів і послуг	2620	-	-	-	-	-	-
Обслуговування боргових зобов'язань	2630	-	-	-	-	-	-
Поточні трансфери, з яких: органам державного управління інших рівнів	2640	-	-	-	-	-	-
Соціальне забезпечення	2650	-	-	-	-	-	-
Інші поточні видатки	2660	-	-	-	-	-	-
Нерозподілені видатки	2670	-	-	-	-	-	-
Придбання основного капіталу	2680	-	-	-	-	-	-
Капітальні трансфери, з яких: органам державного управління інших рівнів	2690	-	-	-	-	-	-
Внутрішнє кредитування	2700	-	-	-	-	-	-
Зовнішнє кредитування	2710	-	-	-	-	-	-
Усього витрат	2780	-	-	-	-	-	-
Профіцит/дефіцит за звітний період	2790	-	-	-	-	-	-

IV. ЕЛЕМЕНТИ ВИТРАТ ЗА ОБМІННИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Витрати на оплату праці	2820	126902879	118422590
Відрахування на соціальні заходи	2830	25018374	22880794
Матеріальні витрати	2840	23690979	24742168
Амортизація	2850	2953448	3621634
Інші витрати	2860	524715	2086506
Усього	2890	179090395	171753692

Керівник (посадова особа)

Роман ВАСЬКО

Головний бухгалтер (спеціаліст, на якого покладено виконання обов'язків бухгалтерської служби)

Наталія ІВАНКО

Форма №3, «Звіт про рух грошових коштів»

Звіт
про рух грошових коштів
за 2020 рік

Форма №3-дс

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від обмінних операцій:		-	-
бюджетні асигнування	3000	78338329	78824949
надходження від надання послуг (виконання робіт)	3005	107430970	101736880
надходження від продажу активів	3010	14945	2827
інші надходження від обмінних операцій	3015	340326	329230
Надходження від необмінних операцій:		-	-
податкові надходження	3020	-	-
неподаткові надходження	3025	-	-
трансферти, з них:	3030	-	-
кошти трансфертів, отримані від органів державного управління	3031	-	-
надходження до державних цільових фондів	3040	-	-
інші надходження від необмінних операцій	3045	979157	1638701
Надходження грошових коштів за внутрішніми операціями	3050	82206	382365
Інші надходження	3090	4065328	3683417
Усього надходжень від операційної діяльності	3095	191169055	186216004
Витрати за обмінними операціями:		-	-
витрати на виконання бюджетних програм	3100	78338329	78824949
витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	3110	99499288	91233426
		-	-
витрати з продажу активів	3115	-	-
інші витрати за обмінними операціями	3120	-	-
Витрати за необмінними операціями:		-	-
трансферти, з них:	3125	-	-
кошти трансфертів органам державного управління інших рівнів	3126	-	-

Продовження додатку В

інші витрати за необхідними операціями	3130	3868652	2696688
Витрати грошових коштів за внутрішніми операціями	3135	74757	453920
Інші витрати	3180	4089751	3695523
Усього витрат від операційної діяльності	3190	185796020	176450586
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	5373035	0765418
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Находження від продажу:		-	-
фінансових інвестицій	3200	-	-
основних засобів	3205	-	-
інвестиційної нерухомості	3210	-	-
нематеріальних активів	3215	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3220	-	-
довгострокових біологічних активів	3225	-	-
Находження цільового фінансування	3230	6308721	3571384
Інші надходження	3235	-	-
Усього надходжень від інвестиційної діяльності	3240	6308721	3571384
Витрати на придбання:		-	-
фінансових інвестицій	3245	-	-
основних засобів	3250	6308721	3571384
інвестиційної нерухомості	3255	-	-
нематеріальних активів	3260	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3265	-	-
довгострокових біологічних активів	3270	-	-
Інші витрати	3285	-	-
Усього витрат від інвестиційної діяльності	3290	6308721	3571384
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:		-	-
повернення кредитів	3300	-	-
отримання позик	3305	-	-
отримання відсотків (роялті)	3310	5270683	3258904
Інші надходження	3340	-	-
Усього надходжень від фінансової діяльності	3345	5270683	3258904
Витрати на:		-	-
надання кредитів	3350	-	-
погашення позик	3355	-	-
сплату відсотків	3360	-	-
Інші витрати	3380	-	-
Коригування	3385	-	-
Усього витрат від фінансової діяльності	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	5270683	3258904
Чистий рух коштів за звітний період	3400	10651167	12952767
Залишок коштів на початок року	3405	68453965	56053868
Залишок коштів отриманий	3410	2	-
Залишок коштів перерахований	3415	22899	55503
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3420	780491	-497167
Залишок коштів на кінець року	3425	79862726	68453965
* Надходження в натуральній формі		111309	205912

Форма №4 «Звіт про власний капітал»

Звіт
про власний капітал
за 2020 рік

Форма №4-дс

Стаття	Код радян	Висхідний капітал	Капітал у дочірніх	Фінансовий результат	Капітал у підприємстві	Резерв	Шляхи фінансування	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Залишок на початок року	4000	20261663	-	-31234071	-	-	-	171381992
<i>Корисувачі</i>								
Зміна об'єктові податків	4010	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4020	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4030	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4090	20261663	-	-31234071	-	-	-	171381992
<i>Перегляди даних:</i>								
Дочітка (уцінка) основних засобів	4100	-	-	-	-	-	-	-
Дочітка (уцінка) незвернутих капітальних інвестицій	4110	-	-	-	-	-	-	-
Дочітка (уцінка) нематеріальних активів	4120	-	-	-	-	-	-	-
Дочітка (уцінка) довгострокових фінансових активів	4130	-	-	-	-	-	-	-
Профіцит (дефіцит) за звітний період	4200	-	-	7055604	-	-	-	7005604
Зміна власного капіталу в підприємстві	4210	-	-	-	-	-	-	-
Зміна власного капіталу в підприємстві	4220	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	5748414	-	1034434	-	-	-	6782848
Разом зміни в капіталі	4300	5748414	-	8040038	-	-	-	13788452
Залишок на кінець року	4310	20836477	-	-23194033	-	-	-	185170444

Керівник (посадова особа)

Володимир ВАСЬКОГоловний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)Наталія ІВАНЮХА

Додаток Д

I. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/збільшення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земельні ділянки	020	81111940	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81111940	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будівлі, споруди та середовищні пристрої	040	120168225	108838325	-	-	-	-	-	-	-	630064	-	-	120168225	109468389	20	25
Машини та обладнання	050	11834376	5346320	-	-	287615	287615	4253143	-	-	1013225	-	-	15799904	6071930	10	15
Транспортні засоби	060	742573	742573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	742573	742573	5	10
Інструменти, прилади, інвентар	070	2363811	1850556	-	-	15627	15627	47282	-	-	165674	-	-	2395466	2000603	5	10
Тварини та багаторічні насадження	080	9340	2778	-	-	350	350	1500	-	-	618	-	-	10490	3046	-	-
Інші основні засоби	090	596754	427448	-	-	2183	2183	-	-	-	98599	-	-	594571	523864	10	25
Музейні фонди	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	110	6068707	3103754	-	-	7676	7676	232520	-	-	120098	-	-	6293551	3216156	-	-
Малочислі необоротні матеріальні активи	120	9134328	4404444	-	-	76399	76399	1789304	-	-	876280	-	-	10847233	5204325	-	-
Білизня, постільні речі, одяг та взуття	130	727800	320726	-	-	22477	22477	97781	-	-	48890	-	-	803104	347139	-	-
Інвентарна тара	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	170	2317	1158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2317	1158	-	-
Разом	180	232760171	125038662	-	-	412327	412327	6421530	-	-	2953448	-	-	238769374	127579183	-	-

